Göteborgs Stad

Handling 2022 nr 261

Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Yrkande från S, M, V, D, MP, L och C med förslag till beslut av kommunstyrelsen för egen del har bifallits.

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från S, M, V, D, MP, L och C den 9 december 2022 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads pensionärsråd fastställs till 15 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
2. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor fastställs till 10 ordinarie ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
3. Antalet ledamöter i Göteborgs stads samråd med den sverigefinska minoriteten fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
4. Antalet ledamöter i Göteborgs stads HBTQI-råd fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
5. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
6. Varje parti som ingår i kommunstyrelsen får rätt att utse 1 representant till vart och ett av kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd.
7. Sista meningen under Rådets sammansättning kompletteras med: ”Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de motsvarar reglementets intentioner om att råden ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering. Ledamöterna i rådet skall ha sin hemvist i Göteborgs stad och representera civilsamhället.”
8. Tillägget ”Vice ordförande i rådet utses av största oppositionsblocket och andre vice ordförande väljs bland civilsamhällesrepresentanterna” läggs till under arbetsformer i alla reglementen utom i reglementet för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer.
9. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, i enlighet med bilaga 14 till stadsledningskontorets reviderade tjänsteutlåtande med komplettering och tillägg enligt punkt 7-8 ovan enligt yrkande från S, M, V, D, MP, L och C, antas att gälla från den 1 januari 2023.

10. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten, i enlighet med bilaga 15 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med komplettering och tillägg enligt punkt 7-8 ovan enligt yrkande från S, M, V, D, MP, L och C, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
11. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd, i enlighet med bilaga 16 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med komplettering och tillägg enligt punkt 7-8 ovan enligt yrkande från S, M, V, D, MP, L och C, antas att gälla från den 1 januari 2023.
12. Nytt reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd, i enlighet med bilaga 17 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med komplettering och tillägg enligt punkt 7-8 ovan enligt yrkande från S, M, V, D, MP, L och C, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
13. Nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer, i enlighet med bilaga 18 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande med komplettering enligt punkt 7 ovan enligt yrkande från S, M, V, D, MP, L och C, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekommer skiljaktiga meningar:

Marina Johansson (S) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkade bifall till yrkande från S, M, V, D, MP, L och C den 9 december 2022 och avslag på tilläggsyrkande från SD den 13 december 2022.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från S, M, V, D, MP, L och C den 9 december 2022 och tilläggsyrkande från SD den 13 december 2022.

Kommunstyrelsen beslutade först att bifalla yrkandet från S, M, V, D, MP, L och C.

Kommunstyrelsen beslutade härefter utan omröstning att avslå tilläggsyrkandet från SD.

Elisabet Lann (KD) antecknade som yttrande en skrivelse från den 9 december 2022.

Göteborg den 14 december 2022
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Tilläggsyrkande

2022-12-13

Ärende nr: 2.1.19

Yrkande angående – Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. HBTQ-rådet byter namn till HBT+rådet

2. I övrigt bifalles det breda yrkandet från S, M, V, D, MP, L, C, samt det särskilda yttrandet från KD.

Yrkandet

Göteborgs Stad har redan idag ett mer än fullgott antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden för civilsamhällets representanter. De behöver inte utökas, tvärtom, de kan med fördel sänkas till antalen.

Ur TU: *”I de bilagda förslagen till nya reglementen lämnas inte något förslag när det gäller antal ledamöter representerande av de politiska partierna i kommunstyrelsen. Stadsledningskontoret överlämnar det avgörandet till kommunstyrelsen.”*
- Sverigedemokraterna tar för givet att urvalet av antal politiska ledamöter sker i demokratisk proportionerlig ordning.

HBT+rådet är ett bra samlingsnamn att bygga vidare på, på så vis blir inga människor blir exkluderade. Det kan lätt gå överstyr med för många bokstäver.

Yrkande	S, M, V, D, MP, L, C
Särskilt yttrande	KD
2022-12-09	Ärende nr: 2.1.19

Yrkande angående översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Kommunstyrelsens uppdrag 2019-05-22 §377 om att bereda sverigefinska pensionärer representation i Göteborgs Stads pensionärsråd, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen och i kommunfullmäktige:

1. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads pensionärsråd fastställs till 15 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
2. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor fastställs till 10 ordinarie ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
3. Antalet ledamöter i Göteborgs stads samråd med den sverigefinska minoriteten fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
4. Antalet ledamöter i Göteborgs stads HBTQI-råd fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
5. Antalet ledamöter i Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer fastställs till 10 ledamöter representerande civilsamhället, utan ersättare.
6. Varje parti som ingår i kommunstyrelsen får rätt att utse 1 representant till vart och ett av kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd.
7. Sista meningen under *Rådets sammansättning* kompletteras med: ”Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de motsvarar reglementets intentioner om att råden ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering. Ledamöterna i rådet skall ha sin hemvist i Göteborgs stad och representera civilsamhället.”
8. Tillägget ”Vice ordförande i rådet utses av största oppositionsblocket och andre vice ordförande väljs bland civilsamhällesrepresentanterna” läggs till under arbetsformer i alla reglementen utom i reglementet för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer.

9. I övrigt bifalla stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

De rättighetsbaserade råden fyller en viktig funktion i staden, och har potential att utvecklas än mer som samrådande funktion rörande de beslut som berör de olika grupperna. Vi ser det som viktigt med politisk representation i råden för att fånga upp såväl synpunkter som frågor och ta med dem tillbaka in i politiken.
Varje politiskt parti som ingår i kommunstyrelsen ges rätt att utse en representant till råden. Detta innebär att antalet politiska ledamöter kan komma att variera mellan mandatperioderna, men det säkerställs med den modellen att kommunstyrelsens råd kopplas samman med hela kommunstyrelsen, och vice versa.

Presidierna i råden består av minst tre personer varav ordförande väljs från den styrande majoriteten, vice ordförande väljs från det största oppositionsblocket och andre vice ordförande väljs från civilsamhällets representanter. Göteborg Stads råd för den nationella minoriteten romer praktiserar till skillnad från de övriga råden en modell med delat ordförandeskap, vilket bör fortsätta. Alla råd har, precis som idag, möjlighet att utarbeta former för beredning som passar det specifika rådet.

Göteborg är sedan 1 februari 2011 del av det finska förvaltningsområdet vilket bland annat innebär rätt att få äldreomsorg helt eller till väsentlig del på finska, samt rätt att upprätthålla sin kulturella identitet inom äldreomsorgen. Av denna anledning ser vi positivt på utökandet av antalet platser i pensionärsrådet eftersom det banar väg för att även pensionärsorganisationer representerandes sverigefinska pensionärer ges möjlighet till ordinarie platser i rådet.

Stadens rättighetsbaserade råd ska enligt förslaget utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, mänskliga rättigheter och mot diskriminering. Detta krav omfattar även adjungerade ledamöter. Vi menar därutöver att ledamöterna i rådet bör ha sin hemvist i Göteborg stad.

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2022-09-12
Diarienummer 0905/21

Handläggare
Lena Hasselgren
Telefon: 031-368 03 18
E-post: lena.hasselgren@stadshuset.goteborg.se

Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag 2019-05-22 §377 om att bereda sverigefinska pensionärer representation i Göteborgs Stads pensionärsråd, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden, representerande de politiska partierna i kommunstyrelsen, fastställs.
2. Antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden, representerande civilsamhället, fastställs.
3. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, i enlighet med bilaga 14 till stadsledningskontorets reviderade tjänsteutlåtande, antas att gälla från den 1 januari 2023.
4. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten, i enlighet med bilaga 15 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
5. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd, i enlighet med bilaga 16 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från den 1 januari 2023.
6. Nytt reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd, i enlighet med bilaga 17 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
7. Nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer, i enlighet med bilaga 18 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.

Sammanfattning

Förslag till nya reglementen överlämnades till kommunstyrelsen 2021-10-27. Kommunstyrelsens beslutade i ärendet 2021-12-15, § 981 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utforma rutiner gällande nomineringsprocesserna för civilsamhällets ledamöter i samtliga rättighetsbaserade råd samt att återremittera ärendet i sin helhet för att göra revideringar i enlighet med fyra beslutssatser.

Det reviderade tjänsteutlåtandet återremitterades av kommunstyrelsen 2022-04-27, § 349 för remittering till Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd,

Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten.

Rådens remissvar återfinns i sin helhet i bilagorna 3 – 7.
Göteborgs Stads sverigefinska råd vill att minoriteten i reglementet benämns den sverigefinska nationella minoriteten vilket stadsledningskontoret tillmötesgått genom korrigeringar i föreslaget reglemente.

Stadsledningskontoret gör inga andra överväganden än de tidigare redovisade i det reviderade tjänsteutlåtandet 2022-02-04 och överlämnar ärendet utan ytterligare ställningstagande till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för beslut.

Stadsledningskontoret lämnar inte något förslag när det gäller antal förtroendevalda ledamöter utan överlämnar det till kommunstyrelsen att föreslå.

Efter det att kommunfullmäktige fattat beslut i ärendet påbörjas nomineringsprocessen. Tidsåtgång för denna process är beräknad till cirka tre månader. För att skapa förutsättningar för de rättighetsbärande gruppernas möjlighet till delaktighet och inflytande och samtidigt ge breddade kunskapsunderlag till den politiska beslutsprocessen är det angeläget att kommunfullmäktige så fort som möjligt fattar beslut i ärendet.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De föreslagna nya reglementena bedöms ha marginell ekonomisk inverkan. De förtydligade ansvaren för stadsledningskontoret ryms inom ram. Kunskap och förståelse för olika levnadsvillkor och vilka konsekvenser fattade beslut för med sig ökar möjligheterna att göra rätt från början. Inflytande i planeringsprocesser minskar behovet av kostsamma anpassningar i efterhand.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ärendet syftar till att förbättra inflytandet i frågor som rör grupper som är mindre delaktiga i demokratin än övriga befolkningen. Det berör en mångfald av perspektiv inom flera diskrimineringsgrunder och utgår från FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna. En strukturerad och kontinuerlig dialog mellan kommunstyrelsen och de rättighetsbaserade råden bidrar till ett breddat beslutsunderlag som ökar förutsättningarna för positivt utfall för minoritetsgrupper som inom sig rymmer personer med olika sociala förutsättningar och en mångfald av åldrar, kön, funktionalitet, sexualitet, religioner, könsöverskridande identiteter eller uttryck och etniska tillhörigheter.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2022-04-27, § 349
2. Reviderat tjänsteutlåtande 2022-02-04
3. Remissyttrande från Göteborgs Stads HBTQ-råd. Protokollsutdrag 2022-08-31, § 63
4. Remissyttrande från Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor. Protokollsutdrag 2022-09-05, § 73
5. Remissyttrande från Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer. Protokollsutdrag 2022-08-17, §6
6. Remissyttrande från Göteborgs Stads pensionärsråd. Protokollsutdrag 2022-09-08, § 6
7. Remissyttrande från Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten. Protokollsutdrag 2022-09-08, §7
8. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten
9. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd
10. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd
11. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer
12. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor
13. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt
14. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten
15. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads HBTQI-råd
16. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd
17. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2022-04-27, § 349 att återremittera ärendet till stadsledningskontoret för att sända det reviderade förslaget till nya reglementen på remiss till kommunstyrelsens fem rättighetsbaserade råd Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten.

Beskrivning av ärendet

I samband med aktualitetsprövning av reglementena för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd har stadsledningskontoret år 2020 initierat en översyn i syfte att skapa mer jämlika arbetsformer och förutsättningar för samråd inför mandatperioden 2023 - 2026. Översynen och behoven av revidering av reglementena redogjordes kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 januari 2021.

Stadsledningskontoret överlämnade förslag till nya reglementen för de rättighetsbaserade råden till kommunstyrelsen 2021-10-27. I ärendet redovisar och motiverar stadsledningskontoret förslag till nya reglementen för Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten. De berörda råden har involverats i utredningen och har haft möjlighet att inkomma med skriftliga synpunkter. Respektive råds synpunkter bilades ärendet.

Kommunstyrelsen beslutade i ärendet 2021-12-15, § 981 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att utforma rutiner gällande nomineringsprocesserna för civilsamhällets ledamöter i samtliga råd samt att återremittera ärendet i sin helhet för att göra revideringar i enlighet med fyra beslutssatser.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-04-27, § 349 att återremittera det reviderade ärendet till stadsledningskontoret för remittering till Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten.

Samtliga fem rättighetsbaserade råd har inkommit med svar på remissen.

Nedan följer en sammanfattning av samtliga remissvar som redovisas i sin helhet i bilagorna 3-7.

Remissinstans	Beslut om att tillstyrka/avslå	Utdrag ur remissvar
Göteborgs Stads HBTQ-råd	Tillstyrker enligt protokoll 2022-08-31 §63 b)	Rådet anser att tjänsteutlåtandets argument för att bibehålla textdelar i HBTQ-rådets nuvarande reglemente tillgodoser rådets synpunkter. Rådet framhåller nödvändigheten av att hänsyn tas till att de medborgargrupper råden representerar har olika grad av

Remissinstans	Beslut om att tillstyrka/avslå	Utdrag ur remissvar
		organisering och att nomineringarna till råden måste ske på olika sätt. Rådet ställer sig bakom stadsledningskontorets reviderade tjänsteutlåtande och beklagar samtidigt de åsiktsyttringar från politikens sida som lett till att det alls behövts skrivas i de delar som handlar om normkritik och mångfaldsanalys.
Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor	Tillstyrker enligt protokoll 2022-09-05 §73	Rådet menar att det reviderade förslaget är bra utifrån givna förutsättningar men att det försämrats i förhållande till de ursprungliga formuleringarna. Det politiska beslutet som föranlett de reviderade förslagen till reglementen gynnar inte stadens arbete för mänskliga rättigheter och står i strid med det nationella målet för funktionshinder-politiken. Beslut om att råden inte ska arbeta utifrån ett normkritiskt perspektiv och granska de maktordningar som finns i samhället, riskerar att osynliggöra de behov och situationer som är orsaken till att många av stadens invånare blir diskriminerade på olika sätt. Rådet anser att sammansättningen i råden så långt det är möjligt ska omfatta en mångfald utifrån diskrimineringsgrunderna samt att ett minskat antal ledamöter i råden inverkar menligt på möjligheterna till samråd med bred erfarenhetskunskap.

Remissinstans	Beslut om att tillstyrka/avslå	Utdrag ur remissvar
Göteborgs Stads pensionärsråd	Rådet tar inte ställning till remissen i sin helhet enligt protokollsutdrag 2022-09-08 §6	Rådet anser att det är viktigt att alla ledamöter har ersättare för att följa rådets arbete över tid för att kunna träda in vid ordinarie ledamots frånvaro. Rådet föreslår följande formulering *”Varje organisation får ersättare motsvarande halva antalet ordinarie ledamöter dock minst en ersättare”* Rådet vill ha kvar det nuvarande kravet på rikstäckande organisationerna. Om fler organisationer bereds plats ska dessa inte inkräkta på nuvarande mandatfördelning. Rådet föreslår två formuleringar: ”*Organisationer som tillhör ett riksförbund, bedriver intressepolitik och tar emot alla pensionärer som önskar medlemskap garanteras plats i pensionärsrådet*.” samt ”*Representation i rådet bestäms utifrån varje organisations medlemstal i Göteborg.”* Rådet föreslår att ordförande i rådet ska ingå i kommunstyrelsen. Rådet föreslår följande reglering av rådets beredningsgrupp ”*Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver utgörs av ytterligare X politiska ledamöter och minst fyra ledamöter från civilsamhället där de rikstäckande pensionärsorganisationerna har varsin plats”*
Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer	Tar inte ställning enligt protokoll 2022-08-17 §6	Rådet uppskattar att förslaget till reglemente har förstärkt möjligheten till inflytande genom att stärka kopplingen till kommunstyrelsen genom ordförandens ansvar för kommunikationen med nämnden. Rådet vill även se en skrivning om återkopplingen från kommunstyrelsen och övriga nämnder på hur rådets synpunkter omhändertagits. Rådet stödjer förslaget om 15 ledamöter då representationen i rådet måste vara delbart med fem utifrån de olika undergrupperna som ska representeras. Det är viktigt att

Remissinstans	Beslut om att tillstyrka/avslå	Utdrag ur remissvar
		minoriteten får utse sina egna representanter och rådet uppskattar strävan efter representation så långt det är möjligt utifrån de sju diskrimineringsgrunderna. Rådet betonar att rådet ska arbeta utifrån ett normkritiskt perspektiv då grunden för etablerandet av de nationella minoriteternas rättigheter och arbetet för romsk inkludering är de maktordningar och normer som format minoritetens underordning och exkludering. Ett normkritiskt perspektiv är avgörande för att utmana antiziganismen och säkerställa mångfalden av perspektiv. Rådet vill behålla tidigare lydelse att rådet ska vara en rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor och anser att formuleringen *vara forum för samråd* är otydligt och mindre förpliktigande. Att rådet skall vara delaktiga i uppföljningen av stadens plan för arbetet med nationella minoriteter föreslås föras in i reglementet. Rådet vill behålla formuleringen att rådets ordförande *får kalla* förvaltnings- eller bolagschef etc. istället för det föreslagna *bjuda in* som rådet uppfattar som en försvagning av rådets roll och nämnders och förvaltningars skyldighet att delta i dialog.
Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten	Avstyrker enligt protokoll 2022-09-08 §7	Rådet vill att minoriteten i reglementet omnämns som *den sverigefinska nationella minoriteten.* Rådet anser att förslaget i sin helhet har en försvagande effekt på kommunal- och medborgardemokratin och ger inte det sverigefinska rådet reellt inflytande. Det mest problematiska förslaget enligt rådet är att slopa referensgrupperna. Därutöver har rådet bland annat synpunkter på den juridiska kopplingen, ökad makt till rådens

Remissinstans	Beslut om att tillstyrka/avslå	Utdrag ur remissvar
		politiska ordförande, förslaget att nämnder bör samråda kring frågor de ansvarar för då det decentraliserar minoritetens inflytande samt att barns och ungdomars behov i rådets strukturer och arbetsformer förbigås. Rådet menar att det i den juridiska grunden för rådets arbete saknas omnämnande av Förstärkt minoritetslag (2009:724), Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter samt Europeisk stadga om landsdels- eller minoritetsspråk. Rådet befarar att nomineringsprocessen kommer minska minoritetens inflytande och bidra till en icke-ändamålsenlig, odemokratisk och godtycklig sammansättning av råden som tjänar kommunens intressen, inte minoritetens intressen, behov eller karaktärsdrag. Rådet betonar den sverigefinska nationella minoritetens särställning i relation till de övriga rättighetsbaserade råden.

Stadsledningskontorets överväganden

Med anledning av sverigefinska rådets remissyttrande har stadsledningskontoret förtydligat skrivningar i reglementets §§ 1, 2 och 4 om den sverigefinska minoriteten till lydelsen ”den sverigefinska *nationella* minoriteten”. Stadsledningskontoret gör inga ytterligare överväganden än de som tidigare redovisats i det reviderade tjänsteutlåtandet 2022-02-04.

Stadsledningskontoret konstaterar att de rättsliga dokument sverigefinska rådet anser saknas som grund i reglementet ingår i den uppräkning av nio nationella överenskommelser, författningar och styrande dokument som anges i reglementets avsnitt Syfte att utgöra utgångspunkt för samrådet.

Konsekvenser vid försenad tidplan

Ärendet initierades under 2020 för att möjliggöra det förarbete som krävs inför ny fyraårig mandatperiod. Stadsledningskontoret har fått i uppdrag att utforma rutiner för nomineringsprocesserna. Tidsåtgång för denna process är beräknad till cirka tre månader. Det förutsätter bland annat beslut om antal ledamöter i råden, rådens inriktning samt arbetsformer. En ny mandatperiod med nya ledamöter medför därutöver en inskolningsperiod med behov av introduktionsutbildning om stadens organisation och rådens roll utifrån aktuella regelverk. För att skapa förutsättningar för de rättighetsbärande gruppernas möjlighet till delaktighet och inflytande och samtidigt ge breddade kunskapsunderlag till den politiska beslutsprocessen är det angeläget att kommunfullmäktige så fort som möjligt fattar beslut i ärendet.

Christina Eide	Eva Hessman
Direktör Utveckling av stadens verksamheter	Stadsdirektör

Kommunstyrelsen

Göteborgs Stad

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2022-04-27

Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

§ 349, 0905/21

Beslut

Ärendet återremitteras enligt yrkande från M, L, C, V, MP, S och D:

Stadsledningskontorets förslag till reglementen skickas på remiss till Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten för inhämtande av synpunkter. Synpunkterna ska redovisas i oktober 2022.

Tidigare behandling

Bordlagt den 23 mars 2022, § 232 och den 6 april 2022, § 289.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 21 september 2021, reviderat den 4 februari 2022.
Yrkande från SD den 18 mars 2022.
Återremissyrkande från M, L, C, V, MP, S och D särskilt yttrande KD den 22 april 2022.

Protokollsanteckning

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 22 april 2022.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret - Återremiss

Dag för justering
2022-05-24

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Axel Josefson

Justerande
Daniel Bernmar

Återremissyrkande	M, L, C, V, MP, S, D
Särskilt yttrande	KD
2022-04-22	2.1.18

Yrkande angående – Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Stadsledningskontorets förslag till reglementen skickas på remiss till Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten för inhämtande av synpunkter. Synpunkterna ska redovisas i oktober 2022.

Yrkandet

Kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd har vid flertalet tillfällen inkommit med skrivelser och önskemål på rådssammanträden att få inkomma med synpunkter på stadsledningskontorets förslag till reglementen. Vi är lyhörda gentemot rådens önskemål och remitterar därmed förslaget till kommunstyrelsens samtliga rättighetsbaserade råd.

Yrkande

2022-03-18

Ärende nr: 2.1.11

Yrkande angående – Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Den icke-partipolitiska sammansättningen för den nationella minoriteten romer förblir oförändrad, dvs 10 ledamöter för den romska minoriteten, 3 ersättare.

2. Den icke-partipolitiska sammansättningen som representerar hbt+-Göteborg förblir oförändrat, dvs 13 ledamöter.

3. Den politiska representationen i de rättighetsbaserade råden sker i demokratisk proportionerlig turordning, antalet oförändrat.

4. HBTQ-rådet ändrar namn till HBT+

5. Skrivningen ”normkritiskt perspektiv” ska fortsatt tas bort.

6. I övrigt bifalles stadsledningskontorets förslag till beslut.

Yrkandet

Göteborgs Stad har redan idag ett mer än fullgott antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden för civilsamhällets representanter. De behöver definitivt inte utökas, tvärtom, kan de sänkas till antalen.

Ur TU: *”I de bilagda förslagen till nya reglementen lämnas inte något förslag när det gäller antal ledamöter representerande av de politiska partierna i kommunstyrelsen. Stadsledningskontoret överlämnar det avgörandet till kommunstyrelsen.”*
- Sverigedemokraterna tar för givet att urvalet av antal politiska ledamöter sker i demokratisk proportionerlig ordning.

HBT+ är ett bra samlingsnamn att bygga på, där inga människor behöver känna sig exkluderade.

Det gläder oss att skrivningar om maktordningar och normkritiskt perspektiv nu tas bort från förslagen till reglementen. Det är sunt att skrivningar i de föreslagna reglementena kring att sammansättningen hos respektive råd så långt det är möjligt ska omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna, tas bort. En sammansättning utifrån diskrimineringsgrunderna är en snedvriden kategorisering av individer som inte leder till mångfald av erfarenheter i rådet. Fokus bör i stället ligga på att säkerställa diversifierade kunskaper i rådets sammansättning.

Stadsledningskontoret

Göteborgs Stad

Tjänsteutlåtande
Utfärdat 2021-09-21
Reviderat 2022-02-04
Diarienummer 0905/21

Handläggare
Lena Hasselgren
Telefon: 031-368 03 18
E-post: lena.hasselgren@stadshuset.goteborg.se

Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens uppdrag 2019-05-22 §377 om att bereda sverigefinska pensionärer representation i Göteborgs Stads pensionärsråd, förklaras fullgjort.

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt, i enlighet med bilaga 9 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från den 1 januari 2023.
2. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten, i enlighet med bilaga 10 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
3. Namnändring och nytt reglemente för Göteborgs Stads HBTQI-råd, i enlighet med bilaga 11 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från den 1 januari 2023.
4. Nytt reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd, i enlighet med bilaga 12 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
5. Nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer, i enlighet med bilaga 13 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas att gälla från och med den 1 januari 2023.
6. Antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden, representerande de politiska partierna i kommunstyrelsen, fastställs.
7. Antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden, representerande civilsamhället, fastställs.

Sammanfattning

Kommunstyrelsens fem rättighetsbaserade råd Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten har likartade syften och uppdrag. Stadsledningskontoret har genomfört en översyn av rådens arbetsformer och reglementen som visar att det finns behov av att skapa mer jämlika arbetsformer och förutsättningar för samråd. Kommunstyrelsens arbetsutskott informerades om uppdraget den 20 januari 2021. Ärendet omfattar en

genomlysning av grunderna för inflytande i form av råd, förtydligande av syftena med råden, förslag till namnändringar samt förslag till likartade reglementen för de fem råden. Beslut i staden som rör råden samt effekter av ändrad nämndorganisation har omhändertagits i ärendet.

Stadsledningskontoret lämnar inte något förslag när det gäller antal förtroendevalda ledamöter utan överlämnar det till kommunstyrelsen att besluta.

Då förslaget innebär förändrade mandat i råden och ett utvecklingsarbete för stadsledningskontoret avseende rutiner för nomineringsprocesserna föreslås de nya reglementena träda i kraft i samband med den nya mandatperioden 1 januari 2023.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen 2021-12-15 § 981 i enlighet med yrkande från M, L, C, D och KD.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De föreslagna nya reglementena bedöms ha marginell ekonomisk inverkan. De förtydligade ansvaren för stadsledningskontoret bedöms rymmas inom ram. Anpassningar i efterhand medför nästan alltid ökade kostnader. En genomarbetad struktur för inflytande i planeringsprocesser innebär möjligheter för staden att göra rätt från början.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ärendet syftar till att förbättra inflytandet i frågor som rör grupper som är mindre delaktiga i demokratin än övriga befolkningen. Det berör en mångfald av perspektiv inom flera diskrimineringsgrunder och utgår från FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna. En strukturerad och kontinuerlig dialog mellan kommunstyrelsen och minoritetsgrupper bidrar till ett breddat beslutsunderlag.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2021-12-15 § 981
2. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2019-05-22 §377
3. Sammanställning av inkomna synpunkter och stadsledningskontorets bedömning
4. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten
5. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd
6. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd
7. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer
8. Nuvarande reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor
9. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt
10. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten
11. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd
12. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd
13. Förslag till nytt reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer

Ärendet

Kommunstyrelsen har fem rättighetsbaserade råd: Göteborgs Stads HBTQ-råd, Göteborgs Stads pensionärsråd, Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor, Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer samt Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten. Rådens syfte och uppgifter är likartade men reglementena skiljer sig åt. I samband med aktualitetsprövning av reglementena för de rättighetsbaserade råden har stadsledningskontoret initierat en översyn i syfte att skapa mer jämlika arbetsformer och förutsättningar för samråd. Uppdraget är informerat kommunstyrelsens arbetsutskott den 20 januari 2021.

Ärendet återremitterades av kommunstyrelsen 2021-12-15 §981 i enlighet med yrkande från M, L, C, D och KD.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsens fem rättighetsbaserade råd har bildats vid olika tidpunkter och reglementena för råden har inte utgått från någon gemensam struktur. Rådet för funktionshinderfrågor, eller det kommunala handikapprådet som det kallades, inrättades av kommunfullmäktige år 1972 följt av pensionärsrådet år 1978. Övriga tre råd har tillkommit mellan åren 2013 och 2017. Olikheterna mellan rådens arbetsformer, mötesfrekvens och representationen från uppdragsgivaren ger ojämlika förutsättningar. Det finns bland annat behov av att förtydliga syfte, nomineringsförfarande och stadsledningskontorets roll och stödjande funktion för att öka likvärdigheten.

Information och dialog rörande förslagen till nya reglementen har genomförts vid två tillfällen vardera med samtliga berörda råd. Synpunkter har tagits emot rörande samtliga förslag till nya reglementen. Synpunkterna och omhändertagandet av dessa redovisas i bilaga.

Enligt yrkandet från M, L, C, D och KD återremitterades ärendet i sin helhet för att genomföra revideringar enligt följande:
a. Ta fram ett alternativ som innefattar ett mer hanterbart antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden för civilsamhällets representanter.
b. Redogöra kring varför det inte ställs krav på att minoriteternas representation utgår från intressepolitiska föreningar.
c. Borttagande av skrivningar i de föreslagna reglementena kring att sammansättningen hos respektive råd så långt det är möjligt ska omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.
d. Borttagande av skrivningar i de föreslagna reglementena kring maktordningar och normkritiskt perspektiv.

Stadsledningskontorets revideringar och förtydliganden framgår av tjänsteutlåtandet samt av de bilagda förslagen till nya reglementen.

Samråd i beslutsprocesser

I flera utredningar som exempelvis Demokratiutredningarna SOU 2000:1 och SOU 2016:5, betonas vikten av medborgardialoger och reguljära samråd tidigt i beslutprocessen med tydliggjorda riktlinjer och principer. Det är särskilt viktigt att grupper som är mindre delaktiga i demokratin än övriga befolkningen synliggörs och får möjlighet att delta i samråd i frågor som berör dem. Det finns flera skäl att använda råd som ett verktyg i styrning. Exempelvis kan komplexa frågor få ett bredare och bättre

beslutsunderlag. Som en grund och vägledning för sådant arbete har Europeiska koden för främjande av idéburnas medverkan i offentliga beslutsprocesser, framtagen år 2009 av Europarådets INGO-konferens, använts av bland andra regeringen.

I alla utredningar har kunskapshöjande insatser lyfts som en grundläggande förutsättning för välfungerande medskapandeprocesser. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har ett uppdrag om förstärkt arbete för kunskapsutveckling riktat till det civila samhället. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har, på uppdrag av medlemsförbunden, sedan år 2006 drivit projekt Medborgardialog för att stödja kommuner och regioner att utveckla medborgardialogen i styrning och verksamhetsutveckling. Inom SKR:s projekt finns stödjande och utbildande material som ger vägledning rörande delaktighet och förståelse för dialogens roll i styrkartan.

De rättighetsbaserade råden

I enlighet med SKR:s definition är kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd det politiska ansvarets långsiktiga och systematiska avstämning med definierade målgrupper kring tydliga och påverkbara frågor där resultaten av dialogen ska användas. Syftet med råden är att belysa utvecklingsområden samt i tidigt skede i beslutsprocesser identifiera konsekvenser, hinder, behov eller problem som kan påverka vägval och beslut.

De rättighetsbaserade råden har sin grund i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och i regeringsformens 1 kapitel 2§ ”Det allmänna ska verka för att alla människor ska kunna uppnå delaktighet och jämlikhet i samhället och för att barns rätt tas till vara. Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person. Samiska folkets och etniska, språkliga och religiösa minoriteters möjligheter att behålla och utveckla ett eget kultur- och samfundsliv ska främjas.”

Rätten till delaktighet och inflytande förstärks i ramkonventioner och lagstiftning. Enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning artikel 4:3 ska det i beslutsprocesser som berör personer med funktionsnedsättning ske samråd och aktiv involvering genom de organisationer som företräder dem.

De nationella minoriteternas förstärkta rätt till inflytande

I ramkonventionen om skydd för nationella minoriteter behandlas minoritetens rätt till full och effektiv jämlikhet, artikel 4, att det vidtas positiva åtgärder för att personer som tillhör nationella minoriteter ska kunna bevara och utveckla sin kultur och sin identitet, artikel 5, samt rätten till effektivt deltagande i beslutsprocesser, det vill säga att bli hörda så att hänsyn tas till deras synpunkter, artikel 15.

I 5§ lagen (2009:24) om nationella minoriteter och minoritetsspråk finns bestämmelse om att förvaltningsmyndigheten ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor. Samråd ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande. Bestämmelserna innebär inte att det finns ett uttryckligt krav på att de synpunkter som framförs vid till exempel ett samråd måste beaktas i beslutsfattandet, men syftet är att så ska ske så långt det är möjligt. Det centrala för samrådsförfarandet bör vara att de nationella minoriteternas synpunkter verkligen ska kunna beaktas i myndigheternas beslutsfattande.

Regeringens strategi för romsk inkludering 2012 – 2032, innehåller mål och åtgärder inom områdena utbildning, arbete, bostad, hälsa, social omsorg, trygghet, kultur och språk samt civilsamhällets organisering. Kommunerna har en nyckelroll för att nå strategins målsättning.

Göteborg är finskt förvaltningsområde vilket innebär en särskild rättighet att använda det finska språket i kontakt med myndigheter, rätt att erbjudas förskola och viss annan pedagogisk verksamhet på finska samt rätt att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom äldreomsorgen av personal som behärskar finska.

Beslut i staden rörande råd

I de gemensamma delarna i reglementena för samtliga nämnder och kommunstyrelsen, kapitel 1 och 3, behandlas nämndernas ansvar för att skapa förutsättningar för demokratisk delaktighet och inflytande i nämndernas verksamhet för kommunens invånare samt att samråd bör ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda.

Kommunfullmäktiges beslut 2021-05-20 § 38 om revidering av kommunstyrelsens reglemente, kapitel 2 Kommunstyrelsens uppdrag, innehåller bestämmelse om att kommunstyrelsen ansvarar för samråd med de nationella minoriteterna enligt lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Kommunfullmäktiges beslut, handling 2020 nr 26, om tid- och genomförandeplan för förändring av stadsdelsorganisationen innebär ett uppdrag till nämnderna för funktionsstöd och äldre-, vård- och omsorg att skapa råd som skulle ersätta de tidigare stadsdelsnämndernas pensionärs- och funktionshindersråd.

I beslutet om utveckling av stadens lokal- och digitaldemokrati, kommunfullmäktige handling 2020 nr 27, fick nämnden för konsument- och medborgarservice i uppdrag att ansvara för lokala råd och dialoger utan tydlig koppling till brukargrupp eller ansvarsområde.

I samband med redovisningen av uppdraget att se över reglementet för Göteborgs Stads pensionärsråd beslutade kommunstyrelsen, 2019-05-22 § 377, att sverigefinska pensionärer och eventuellt andra pensionärsorganisationer ska beredas möjlighet att ingå i mandatfördelningen i rådet från och med mandatperioden 2023 - 2026.

Inom funktionshinderområdet genomförde kommunstyrelsen år 2009 ett tvärpolitiskt arbete i samverkan med funktionshinderrörelsen som resulterade i ”En ny strategi för stadens samverkan med intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet”. Arbetet hade som målsättning att skapa en tydlig och gemensam strategi för stadens erfarenhetsutbyte i funktionshinderfrågor. Strategin omfattar kommunstyrelsens funktionshinderråd, stadsdelarnas funktionshinderråd och byggnadsnämndens ansvar för samråd kring fysisk tillgänglighet. Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor har sedan dess i sitt arbete utgått från principerna i strategin. Rådet har i slutet av år 2020 överlämnat ett förslag till kommunstyrelsen om att utreda hur samråden för det tvärsektoriella området funktionsrätt kan formeras i stadens nya nämndorganisation.

Stadsledningskontorets överväganden

Rådens olika framgång när det gäller att bidra med erfarenhetskunskap i beslutsprocesser och initiera utveckling har påverkats av reglementenas olika utformning och hur

stadsledningskontorets stöd utformats. Några faktorer som har bidragit till ojämlika förutsättningar bedöms vara otydliga politiska och förvaltningsmässiga ansvar samt svårigheter att tydliggöra rådens roll. Detta har i vissa fall lett till bristande tillit och mindre verkningsfullt samråd. En väsentlig förutsättning för samråd är att dialogen med civilsamhällets erfarenhetsbärare förs där ansvaret för frågorna finns.

Stadsledningskontorets förslag till reglementen bygger på stadens struktur för reglerande styrande dokument. Huvudsyftet med översynen har varit att ge råden likvärdiga förutsättningar till samråd tidigt i beslutsprocessen utifrån tydliggjorda principer och riktlinjer samtidigt som hänsyn tas till rådens målgruppsberoende olikheter. Utgångspunkt har varit att värna civilsamhällets roll som självständig röstbärare för ökad kunskap och bättre beslutsunderlag. Det har vidare varit en strävan att tydliggöra syftet med råden och därmed de olika rollerna i dessa. Kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd ska vara hållbara och förutsägbara över tid.

För att få goda medskapandeprocesser och konstruktiv deltagandedemokrati visar erfarenheten att kunskapshöjande insatser är en grundläggande förutsättning. Det är stadsledningskontorets erfarenhet att kunskap om stadens organisation och förståelse för rådets roll i beslutsprocessen är grundläggande för att samrådet ska fungera. Likaså är en gemensam förståelse för de olika rollerna i samrådet och insikt i vad som är rådets mandat att samråda kring nödvändig för att skapa goda samrådsklimat, förståelse för samrådets betydelse men också för att undvika orealistiska förväntningar.

Stadsledningskontorets förslag

Samråd om verksamhetsfrågor som rör exempelvis utbildning, äldreomsorg, övrig socialtjänst, kultur, trafik och byggnation bör i första hand ske i de nämnder som bär ansvaret för dessa.

Stadsledningskontoret bedömer att kontorets samordnande stöd till råden behöver utvecklas för att öka likvärdigheten. Ett utbildningsinnehåll för råden bör tas fram av stadsledningskontoret som i samverkan med rådens presidier eller beredningsgrupper därefter bör ansvara för att arrangera sådana utbildningar för alla aktörer i kommunstyrelsens råd. Förslaget innebär förändrade mandat i råden. Stadsledningskontoret bedömer att likvärdiga och transparenta rutiner för nomineringsprocesserna bör tas fram. De nya reglementena föreslås därför träda i kraft först i samband med den nya mandatperioden 2023-01-01.

Stadsledningskontoret har utarbetat förslag till reglementen med en gemensam form som samtidigt inkluderar olikheter utifrån rådens målgrupper. Utgångspunkt för förslagen till nya reglementen är att ge råden förutsättningar för konstruktivt och reellt inflytande i frågor som berör respektive målgrupp.

Förslag till nya reglementen

Nuvarande och förslag till nya reglementen biläggs. I det följande görs en sammanfattande beskrivning av innehåll, överväganden och förslag till större förändringar under respektive föreslagen rubrik i reglementena.

Inledande bestämmelse

Tydliggör reglementets ställning och rådets koppling till kommunstyrelsen. Här anges också de vägledande principer utifrån vilka råden ska utföra sina uppgifter.

Syfte

Syftet med varje råd har förtydligats. Målgruppen benämns liksom de styrande dokument som rådets arbete huvudsakligen har att utgå från.

Uppgifter

De rättighetsbaserade råden har i grunden likartade uppgifter som forum för samråd i planeringsprocesser och att bidra med erfarenhetskunskap. Med respekt och vaksamhet ska råden sträva efter att synliggöra livsvillkoren för alla personer inom målgruppen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, ålder, etnisk tillhörighet, funktionalitet, religion eller sexuell läggning. Genom att granska normer kan råden bidra till att synliggöra hur människors förutsättningar skiljer sig åt i såväl samhället, med majoritetsbefolkningen som norm, som inom minoritetsgruppen och hur normer samverkar. Under rubriken listas i alla reglementena tio likalydande uppgifter som ska utföras utifrån ett normkritiskt perspektiv.

Normer, oskrivna regler, kan vara ett stöd för den sociala samvaron men kan samtidigt fungera utestängande eller förorsaka icke önskvärda konsekvenser för dem som bryter mot normen. Ett normmedvetet förhållningssätt i de rättighetsbaserade rådens verksamhet innebär att vara vaksam på om det vi uppfattar som normalt och självklart är möjligt för alla att ta del av. Det innebär att granska normen, det vanliga, för att identifiera exkluderande strukturer. Det nationella funktionshinderspolitiska målet utgår exempelvis från målet om universell utformning. Att tillämpa universell utformning när ett nytt hus byggs innebär till exempel att fundera över om hur en trappa i entrén, som de flesta gående inte har några problem med, kan fungera för alla dem som ska bo i och besöka huset och om det finns något annat sätt att lösa nivåskillnaden som ökar tillgängligheten. Olika rättighetsrörelser, exempelvis kvinnorörelsen, har kunnat flytta fram sina positioner genom att synliggöra vilka personer som varit förgivettagna, normerande, när det till exempel handlade om vilka som fick rösta.

Normkritik som analysverktyg är en metod som är vedertagen inom akademi och myndigheter. Metoden innebär att medvetandegöra och kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normalt. Syftet är att identifiera behov och förutsättningar bland dem som bryter mot det förgivettagna för att kunna erbjuda likvärdighet utifrån vars och ens individuella förutsättningar och rättigheter. Kommunfullmäktige beslutade 2013-09-04, Handling 2013 nr 144 om ”Inrättande av ett normkritiskt råd/samrådsforum med hbtq-fokus”. Det normkritiska rådet förväntades bidra till att medvetandegöra olikheterna och mångfalden bland hbtq-personer och särskild vikt lades vid en bred representation utifrån diskrimineringsgrunderna. Av kommunfullmäktiges budget 2022 framgår att normmedvetenhet bör öka i all verksamhet samt att staden som arbetsgivare behöver prioritera fortsatt arbete med ett normmedvetet ledarskap och ett stärkt och fortsatt normkritiskt arbete för att nå målet att vara en öppen stad för alla.

Stadsledningskontoret förordar mot bakgrund av ovanstående därför att begreppet normkritik står kvar i reglementena men för att tillmötesgå yrkandets beslutssats d) har benämnandet av det normkritiska arbetssättet ersatts med en kompletterande uppgift för samtliga råd att kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normalt för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.

Som en följd av yrkandets beslutssats d) tas begreppet maktordning bort i HBTQI-rådets reglemente §4, Rådets sammansättning. Begreppet har varit centralt i rådets

hittillsvarande normmedvetna ansats. Principen att vara uppmärksam på och synliggöra olika hierarkiska maktförhållanden som påverkar individens möjligheter att ta del av sina rättigheter är dock tillämplig i samtliga råd som en del av det normmedvetna förhållningssättet och som ett verktyg för att identifiera hur exempelvis satsningar behöver anpassas för att nå önskvärt resultat. Utgångspunkten är att varje individ har en mängd olika egenskaper som tillsammans skapar individens förutsättningar.

Enligt förslaget ska alla råd minst en gång om året anordna öppna möten. De nationella minoritetsråden och funktionshinderrådet har därtill var för sig särskilda uppgifter.

Sammansättning

De förtroendevalda representanterna

För att samrådet ska kunna utgöra en del i styrningen måste ledande förtroendevalda och tjänstepersoner ha ett tydligt ägarskap för den strukturerade dialogen. Konstruktiva samråd förutsätter att den part som har ansvar för frågan deltar. Den av kommunstyrelsen utsedda ordföranden bör ha det yttersta ansvaret för att kommunikationen mellan rådet och kommunstyrelsen fungerar.

Det är avgörande skillnader i sammansättningen i dagens råd. Pensionärsrådet och funktionshinderrådet har representation från uppdragsgivaren kommunstyrelsen. Endast i funktionshinderrådet har kommunalråd ordförandeskapet. Rådet för den nationella minoriteten romer och HBTQ-rådet saknar representation från kommunstyrelsen men har politiska företrädare för kommunfullmäktige och strategiska nämnder. Det sverigefinska rådet har varken representation från kommunstyrelsen eller ledamöter från strategiska nämnder för rådets frågefokus. Det är stadsledningskontorets bedömning att den politiska representationen i råden behöver ses över för att på ett tydligare och mer jämlikt vis kopplas till uppdragsgivaren kommunstyrelsen.

För närvarande varierar den politiska representationen i råden från fem till nio partier och antalet politiska ledamöter och ersättare från sex till tio. Stadsledningskontoret lämnar inte något förslag när det gäller antal förtroendevalda ledamöter utan överlämnar det avgörandet till kommunstyrelsen.

Civilsamhällets representanter

Förslaget till representation tar hänsyn till att civilsamhällets ledamöter ska förmå omfatta en bredd av erfarenheter och perspektiv från olika grupper inom målgruppen och samtidigt utgöra ett, för rådets verksamhet, hanterbart antal. För närvarande varierar antalet representanter för civilsamhället, ledamöter och vissa fall dessutom ersättare, i råden från 12 till 20.

I tabellen beskrivs nuvarande representation samt den ursprungligen föreslagna representationen.

Råd	**Nuvarande antal ordinarie ledamöter från civilsamhället**	**Nuvarande antal ersättare från civilsamhället**	**Ursprungligt föreslag, antal ordinarie ledamöter från civilsamhället (förändring inom parentes)**	**Nuvarande antal ledamöter och ersättare som representerar kommunstyrelsen**
Göteborgs Stads pensionärsråd	10	10	15 (-5)	8

Råd	Nuvarande antal ordinarie ledamöter från civilsamhället	Nuvarande antal ersättare från civilsamhället	Ursprungligt föreslag, antal ordinarie ledamöter från civilsamhället (förändring inom parentes)	Nuvarande antal ledamöter och ersättare som representerar kommunstyrelsen
Göteborgs stas råd för funktionshinderfrågor	8	8	15 (-1)	10
Göteborgs Stads HBTQ-råd	13	-	15 (+2)	6
Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten	12	-	15 (+3)	9
Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer	10	3	15 (+2)	9

Som en följd av återremissens beslutssats c) har reglementets §4 andra stycke Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna tagits bort och ersatts med ”Rådets sammansättning ska i så stor utsträckning som möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen”.

Civilsamhällets representanter i råden behöver, utöver sina personliga erfarenheter, ha förståelse för en heterogen målgrupps utmaningar och hur de kan samverka. Syftet är att råden ska kunna bidra med kunskaper om en mångfald av perspektiv och livsvillkor i målgruppen för att exempelvis identifiera hur satsningar behöver anpassas för att nå önskvärt resultat eller att upptäcka behov som inte tillgodoses.

Civilsamhällets representation baseras på antingen föreningar eller personliga mandat beroende på om minoriteten organiseras i intressepolitiska föreningar eller inte.

Av lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, §5 framgår att de nationella minoriteterna ska ges möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt ska förvaltningsmyndigheten samråda med minoriteterna i sådana frågor. Lagen ger inte stöd för att ställa krav på minoritetens organisering. De nuvarande reglementena ställer heller inte krav på representation via föreningar. Det organiserade intressepolitiska föreningslivet är därtill svagt i de nationella minoritetsgrupperna. Stadsledningskontorets förslag att bibehålla reglementenas nomineringar via personliga mandat stöds av synpunkter, bilaga 2, från tre olika håll rörande det sverigefinska rådet, ingen synpunkt däremot.

Inom hbtqi-området finns ett så begränsat intressepolitiskt föreningsliv att personliga mandat bedöms vara nödvändiga.

Stadsledningskontoret har utgått från att göra så få inskränkningar som möjligt när det gäller civilsamhällets representation. I den grundläggande översynen av råden har rådens storlek inte uppfattats vara ett problem vare sig utifrån rådens lämnade synpunkter eller i stadsledningskontorets analys av åtgärdsbehov. Syftet med förslaget till nya reglementen har därför inte varit att minska representationen från civilsamhället. Överväganden utgår

från att ge råden mer likvärdiga förutsättningar och samtidigt bibehålla, och om möjligt, bredda civilsamhällets bidrag av erfarenhetskunskap och perspektivbidrag.

I Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer representeras minoriteten med lika antal mandat från fem olika undergrupper vilket gör att det totala antalet ledamöter bör vara delbart med fem. En minskning till 10 ledamöter skulle kraftigt försämra civilsamhällets möjligheter att bidra med en mångfald av perspektiv. Vidare bör civilsamhällets representation med marginal överstiga den politiska representationen i råden. Det ursprungliga förslaget innebär en reell minskning med fem mandat för pensionärsrådet och sammanlagt ett ytterligare mandat till civilsamhället samtliga rättighetsbaserade råd sammantaget. Stadsledningskontoret bedömer att 15 ledamöter är en rimlig representation från civilsamhället och ger råden jämlika villkor och möjlighet att bidra med erfarenhetskunskap som omfattar så många perspektiv som möjligt.

För närvarande varierar civilsamhällets representation i de fem råden från 12 till 20 ledamöter och ersättare. Ersättare har närvarorätt och det är vanligt att ersättare som inte tjänstgör deltar vid sammanträdena motiverat av behovet av att upprätthålla kontinuitet och att så många erfarenheter som möjligt ska bidra i samrådet. I förslagen till nya reglementen har systemet med ersättare frångåtts vilket motiveras av att råden inte är beslutande organ, att erfarenheter svårligen kan ersättas samt att en fast representation bidrar till att öka kontinuiteten.

Göteborgs Stads pensionärsråd är idag det största rättighetsbaserade rådet.

I Göteborgs Stads pensionärsråd representeras civilsamhället för närvarande av fyra pensionärsorganisationer som tillhör riksorganisationer med två till sju ledamöter och ersättare. Sammantaget kan 20 representanter för de fyra pensionärsorganisationerna närvara vid sammanträdena då ersättare har närvarorätt. Kommunstyrelsens beslut 2019-05-22 innebär att reglementet måste möjliggöra och bereda representation för sverigefinska pensionärer och andra pensionärsorganisationer. Rådet förordar en utökning av antalet mandat och att den rådande ordningen kvarstår med mandatfördelning avseende ersättare samt riksorganisationstillhörighet. Stadsledningskontoret bedömer att förutsättningar för att öppna för fler pensionärsgrupper att vara representerade tillmötesgås genom en utökning av antalet ledamöter och borttagande av kravet på riksorganisationstillhörighet.

Råden är inga beslutande organ och strävan bör vara att representationen i råden bidrar med så bred erfarenhetsbas som möjligt. Kontinuitet och långsiktighet i representationen är viktiga förutsättningar för rådens möjligheter att ha inflytande och utgöra ett stöd i beslutsprocesser. I flertalet råd representeras civilsamhället via personliga mandat. Stadsledningskontoret föreslår därför att ersättare inte ska utses och att civilsamhällets representation i råden utökas till 15 ordinarie ledamöter. Förslaget innebär en utökning av antalet ordinarie ledamöter med sju mandat i Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor.

Förslaget innebär totalt ett mandat mindre för funktionsrättsrörelsen i Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågor. Trots det bedöms rådets tvärsektoriella perspektiv och den bredd av svårigheter och erfarenheter som de sammanlagt dryga femtiotalet funktionsrättsorganisationerna i Göteborg representerar kunna omfattas av rådet.

För Göteborgs Stads pensionärsråd innebär det en utökning av antalet ordinarie ledamöter med fem mandat. Med en så väl tilltagen mandatfördelning som föreslås bedömer stadsledningskontoret att pensionärers olika livsvillkor.

För övriga tre råd innebär förslaget en utökning med två till tre möjliga mandat.

Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten har inte inkommit med synpunkter på förslaget till reglemente. Synpunkter har lämnats av referensgruppernas ordförande och vice ordförande gemensamt, tre enskilda ledamöter i rådet som representerar minoriteten samt en grupp benämnd Minoritetsaktivister som företräds av en rådsledamot. Tre av rådets civilsamhällesrepresentanter avstyrker den rådande strukturen med representation från föreningslivet. Det nuvarande reglementet anger endast att ledamöter i rådet ska representera den sverigefinska minoriteten. Praxis i rådet har dock varit representation via föreningslivet samt att ersättare har utsetts. Stadsledningskontoret bedömer, med utgångspunkt i lagstiftningen, att det inte bör ställas krav på att minoritetens representation utgår från intressepolitiska föreningar. Stadsledningskontoret förordar att nomineringarna till rådet för den sverigefinska minoriteten utgörs av personliga mandat liksom för Göteborgs Stads HBTQ-råd och Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer.

Om en minskning av antalet ledamöter från civilsamhället ska göras för att tillmötesgå yrkandets beslutssats a) och samtidigt ge de fem undergrupperna finska romer, nyanlända romer, resanderomer, svenska romer samt utomnordiska romer likvärdiga möjligheter till representation kan råden utgöras av 10 ledamöter. Stadsledningskontoret bedömer att en sådan kraftigt minskad representation från civilsamhället inverkar menligt på möjligheterna till samråd med bred erfarenhetskunskap och därmed de rättighetsbaserade rådens trovärdighet. Stadsledningskontoret överlämnar därför beslutet om antal mandat för civilsamhällets representation i de rättighetsbaserade råden till kommunstyrelsen att besluta.

Stadsledningskontoret behöver ta fram likvärdiga och transparenta rutiner för rådens olika nomineringsprocesser.

Arbetsformer

För att råden ska kunna bidra i planerings- och beslutsprocesser och nyttjas som remissinstanser behöver sammanträdena ske med regelbundenhet och viss frekvens. Det är stadsledningskontorets bedömning att en beredskap för att sammanträda minst sex gånger per år bör vara en relevant lägsta nivå. Råden kan även vid behov omhänderta uppgifter genom att till exempel inom sig bilda arbetsgrupper.

Råden utser inom sig förste och andre vice ordförande samt beredningsgrupp. Reglementet innehåller bestämmelse om beredningsgrupp och dess sammansättning för att råden ska ha likvärdiga förutsättningar för väl förberedda sammanträden där syftet med de punkter som ska avhandlas är tydliggjorda.

Ordföranden åläggs ansvar för att kommunikationen med kommunstyrelsen fungerar.

Protokoll i tillgänglig mall ska publiceras på stadens hemsida. Råden beslutar inom sig om eventuell övrig distribution.

Arvodering sker enligt Göteborgs Stads regler för arvoden och ersättningar.

Samordning och stöd

Stadsledningskontoret har ansvar för att på ett likvärdigt sätt stödja och samordna rådets arbete. Det är angeläget att stadsledningskontorets samordnande stöd är av god kvalitet och kontinuitet. Enligt förslaget fastställs fem huvudsakliga uppdrag i reglementet. Stadsledningskontoret bör ytterligare precisera innebörden i samordnarrollen i en uppdragsbeskrivning för att säkerställa likvärdighet och kontinuitet.

De nationella minoriteternas rätt till inflytande

De nationella minoriteternas förstärkta rättigheter rör inflytande i frågor som berör dem samt språk och kultur i kontakt med myndigheter och särskilt när det gäller äldreomsorg, (finska, jiddisch, meänkieli, romani chib, samiska) och förskola (finska, meänkieli, samiska). Av 5 § lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk framgår att förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjlig samråda med minoriteterna i sådana frågor. Samråd ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande. Då formaliserade samråd ännu i mycket lite omfattning genomförs i nämnder med särskilda ansvar lyfts sådana frågor i kommunstyrelsens råd vilket skapar otydligheter och frustration.

Samråd med den sverigefinska minoriteten

Förutom den förstärkta rätten till inflytande för nationella minoriteter, enligt konvention och svensk lagstiftning, är Göteborg Stad finskt förvaltningsområde vilket bland annat ger minoriteten särskilda rättigheter. Dessa är rätt att använda det finska språket i kontakt med myndigheter, rätt att erbjudas förskola och viss annan pedagogisk verksamhet på finska samt rätt att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom äldreomsorgen av personal som behärskar finska.

Rådet för den sverigefinska minoriteten organiserar, förutom de av kommunstyrelsen valda representanterna för minoriteten och förtroendevalda, även tre referensgrupper för språk och utbildning, äldreomsorg samt kultur. Referensgrupperna har karaktär av öppna möten där alla intresserade som definierar sig tillhöra minoriteten kan delta. Sammantaget administreras av stadsledningskontoret sammanlagt sju förberedande möten inför vart och ett av rådets fyra sammanträden under året. Referensgruppernas inlägg ges avsevärt utrymme vid rådets sammanträden.

Rådet för den sverigefinska minoriteten saknar ledamöter från den politiska ledningen eller ledamöter som representerar ansvar för frågor av särskild betydelse för minoriteten som språk och utbildning, kultur samt äldreomsorg. Detta bidrar till att skapa otydlighet i rådets verksamhet och för de politiska rollerna i rådet. Omsättningen av ledamöter under den drygt halva innevarande mandatperioden är hög då fyra politiska ledamöter och sex ledamöter som representerar minoriteten avgått.

Föreliggande förslag till reglemente förutsätter att nämnder med ansvar för frågor där nationella minoriteter har uttalade rättigheter till inflytande samråder med minoriteten så att kommunstyrelsens råd kan ägna uppmärksamhet åt strategiska frågor för vilka kommunstyrelsen har rådighet. En sådan ordning bedöms vara en grundläggande förutsättning för att ett konstruktivt samrådsklimat kring ska kunna byggas upp i kommunstyrelsens råd.

Namnändringar

Inom området mänskliga rättigheter förändras och utvecklas kontinuerligt begrepp och terminologi. Benämningen på stadens råd inom det rättighetsbärande området behöver värderas och i vissa fall uppdateras.

Göteborgs Stads råd för funktionsrätt

Det har under de senaste decennierna skett en utveckling av begreppen som belyser en samhällsförändring från ett defensivt åtgärdande av hinder till ett proaktivt och rättighetsbaserat förhållningssätt. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Principen om universell utformning, det vill säga att utforma samhället med medvetenhet om den variation som finns i befolkningen, är en prioriterad inriktning i arbetet för att nå målet. Göteborgs Stads råd för funktionshinderfrågors fokus är tvärsektoriellt och syftar till att personer med funktionsnedsättning ska kunna ta del av sina rättigheter och uppnå jämlika levnadsvillkor i enlighet med stadens styrande dokument för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning och det nationella målet för funktionshinderspolitiken.

Begreppet funktionsrätt är relativt nytt och definieras genom kommunstyrelsens beslut 2021-05-19 § 84, Redovisning av uppdrag gällande hur stadens arbete med funktionsrättsfrågor kan samlas i nämnden för funktionsstöd. I ärendet fastslås att begreppet omfattar individens rättigheter att kunna fungera i olika situationer oavsett funktionsnedsättning och hinder inom samtliga samhällsområden med utgångspunkt i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Funktionsrätt kompletterar de i Socialstyrelsens termbank beskrivna begreppen funktionsnedsättning som relaterar till de individuella svårigheterna och funktionshinder som syftar på hinder i omgivningen som exempelvis brister i tillgänglighet, miljö eller individuellt stöd.

Begreppet funktionsrätt beskriver på ett mer relevant sätt rådets uppdrag och inriktning. Nämnden för funktionsstöd inrättade i juni månad Rådet för funktionsstöd för inflytande och samråd rörande nämndens verksamhetsområde. Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsens råd från och med 1 januari 2023 benämns Göteborgs Stads råd för funktionsrätt.

Göteborgs Stads HBTQ-råd

I takt med att livsvillkoren för grupper som bryter normen kring kön/könsidentitet/sexuell läggning uppmärksammas nationellt och internationellt förändras begreppen. För cirka tio år sedan lades ett q för queer till begreppet hbt (homosexuella, bisexuella och transpersoner). Den första statliga utredningen om transpersoners livsvillkor i Sverige presenterades 2018 och i januari 2021 fattade regeringen beslut om en nationell handlingsplan för hbtqi-personer där i:et står för intersexpersoner, personer med en kroppslig utveckling som inte är entydig i fråga om kön.

Det finns ytterligare exempel på benämningar som används för att inkludera alla som exempelvis lhbt, hbtqi+ och hbtqia+. En diskussion har påbörjats i HBTQ-rådet kring att uppdatera rådets namn för att på så vis omfatta hela hbtq-communityt och inte exkludera någon. Då det handlar om rörliga identiteter vill rådet undvika alltför många tillkommande tecken och bokstäver och finna ett begrepp som är hållbart över tid.

Stadsledningskontoret bedömer att en uppdatering av rådets namn är angeläget men föreslår att HBTQ-rådets övervägda synpunkt bör avvaktas för att utgöra ett viktigt beslutsunderlag i en kommande namnändring.

HBTQ-rådet har vid sammanträde 2021-12-03 beslutat att föreslå kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att besluta att rådets namn ändras till Göteborgs Stads HBTQI-råd. I förslaget till nytt reglemente har ändringar av benämningen av målgruppen och rådet gjorts i konsekvens med detta.

Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten

I stadens styrande dokument återfinns Reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten under rubriken Reglemente för finskt förvaltningsområde. I protokoll och handlingar från rådet benämns det Göteborgs Stads Sverigefinska råd. Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten föreslås, för att bättre stämma överens med benämningen på övriga råd, från och med 1 januari 2023 byta namn till Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontoret bedömer att förtydliganden rörande ansvar samt förändringar i reglementena ger möjlighet till mer jämlika förutsättningar för kommunstyrelsens samråd i de fem rättighetsbärande råden. I de bilagda förslagen till nya reglementen lämnas inte något förslag när det gäller antal ledamöter representerande de politiska partierna i kommunstyrelsen. Stadsledningskontoret överlämnar det avgörandet till kommunstyrelsen.

Med de revideringar som gjorts bedömer stadsledningskontoret att beslutspunkterna i återremissyrkandet har omhändertagits.

Christina Eide	Eva Hessman
Direktör Utveckling av stadens verksamheter	Stadsdirektör

Göteborgs Stad

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-12-15

Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

§ 981, 0905/21

Beslut

Enligt yrkande från M, L, C och D:

1. Ärendet återemitteras i sin helhet till stadsledningskontoret för att genomföra revideringar enligt nedan:
   a. Ta fram ett alternativ som innefattar ett mer hanterbart antal ledamöter i de rättighetsbaserade råden för civilsamhällets representanter.
   b. Redogöra kring varför det inte ställs krav på att minoriteternas representation utgår från intressepolitiska föreningar.
   c. Borttagande av skrivningar i de föreslagna reglementena kring att sammansättningen hos respektive råd så långt det är möjligt ska omfatta en mångfald utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.
   d. Borttagande av skrivningar i de föreslagna reglementena kring maktordningar och normkritiskt perspektiv.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utforma rutiner gällande nomineringsprocesserna för civilsamhällets ledamöter i samtliga råd.

Tidigare behandling

Bordlagt den 27 oktober 2021, § 800, den 24 november 2021, § 900 och den 1 december 2021, § 943.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 21 september 2021.
Yrkande från SD den 10 december 2021.
Yrkande från S den 19 november 2021.
Återremissyrkande från V och MP den 10 december 2021.
Återremissyrkande från M, L, C och D särskilt yttrande KD den 10 december 2021.
Yttrande från SD den 23 november 2021.

Yrkanden

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från SD den 10 december 2021.

Marina Johansson (S) yrkar i första hand att ärendet ska återremitteras enligt yrkande från V och MP den 10 december 2021 och i andra hand bifall till yrkande från S den 19 november 2021 samt avslag på övriga yrkanden.

Daniel Bernmar (V) och Karin Pleijel (MP) yrkar att ärendet ska återremitteras enligt yrkande från V och MP den 10 december 2021 och avslag på övriga yrkanden.

Jessica Blixt (D) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkar att ärendet ska återremitteras enligt yrkande från M, L, C och D den 10 december 2021.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först propositioner på bifall respektive avslag på återremissyrkandet från M, L, C och D och finner att det bifallits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för bifall och Nej för avslag på återremissyrkandet från M, L, C och D.”

Axel Darvik (L), Martin Wannholt (D), Hampus Magnusson (M), Jessica Blixt (D), Emmyly Bönfors (C) och ordföranden Axel Josefson (M) röstar Ja (6).

Daniel Bernmar (V), Karin Pleijel (MP), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V), Jonas Attenius (S) och tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) röstar Nej (6).

Jörgen Fogelklou (SD) avstår från att rösta (1).

Kommunstyrelsen beslutar med ordförandens utslagsröst att bifalla återremissyrkandet från M, L, C och D.

Propositionsordning

Ordföranden ställer härefter propositioner på bifall respektive avslag på återremissyrkandet från V och MP och finner att det avslagits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för avslag och Nej för bifall till återremissyrkandet från V och MP.”

Axel Darvik (L), Martin Wannholt (D), Hampus Magnusson (M), Jessica Blixt (D), Emmyly Bönfors (C) och ordföranden Axel Josefson (M) röstar Ja (6).

Daniel Bernmar (V), Karin Pleijel (MP), Marina Johansson (S), Grith Fjeldmose (V), Jonas Attenius (S) och tjänstgörande ersättaren Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) röstar Nej (6).

Jörgen Fogelklou (SD) avstår från att rösta (1).

Kommunstyrelsen beslutar med ordförandens utslagsröst att avslå återremissyrkandet från V och MP.

Protokollsanteckningar

Elisabet Lann (KD) antecknar följande till protokollet: Om jag hade haft rätt att rösta hade jag röstat Ja i båda omröstningarna.

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 10 september 2021.

Jörgen Fogelklou (SD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 23 november 2021.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret - Återremiss

Dag för justering
2021-12-21

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Axel Josefson

Justerande
Daniel Bernmar

Utdrag ur Protokoll
Sammanträdesdatum: 2019-05-22

Redovisning av uppdrag att se över reglementet för Göteborgs Stads pensionärsråd

§ 377, 1676/18

Beslut

Enligt stadsledningskontorets förslag med tillägg enligt yrkande från V och MP:

1. Redovisning av uppdrag att revidera reglementet för Göteborgs Stads pensionärsråd så reglementet möjliggör att sverigefinska pensionärer och eventuellt andra pensionärsorganisationer kan vara representerade, i enlighet med vad som framgår av stadsledningskontorets tjänstutlåtande antecknas.
2. Reviderat reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande antas.
3. Stadsledningskontorets uppdrag från kommunstyrelsen 2018-12-12 § 966 avseende att revidera reglementet för Göteborgs Stads pensionärsråd förklaras fullgjort.
4. Till nästkommande mandatperiod låta Sverige-Finska pensionärer ingå i mandatfördelningen till Göteborgs Stads pensionärsråd.
5. Kommunstyrelsen hemställer till Göteborgs Stads pensionärsråd att under innevarande mandatperiod adjungera representanter för Sverige-Finska Pensionärer till rådet.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 9 maj 2019.
Tilläggsyrkande från V och MP den 17 maj 2019.

Protokollsutdrag skickas till

Stadsledningskontoret
Göteborgs Stads pensionärsråd
Styrande dokument

Dag för justering
2019-06-05

Vid protokollet

Sekreterare
Mathias Sköld

Ordförande
Helene Odenjung

Justerande
Daniel Bernmar

Sammanställning av inkomna synpunkter från civilsamhället rörande förslagen till reglementen. Stadsledningskontorets hantering av synpunkterna anges i kommentarsspalten.

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
HBTQ-rådet	Avråder från att rådet bemannas med politiska ledamöter från samtliga partier /oro för hat och hot.	SLK lämnar till KS/KF att besluta om den politiska representationen.
	Mötesfrekvensen behöver vara minst sex gånger per år för att kunna möta behoven av samråd.	Enligt förslaget.
Funktionshinderrådet, Funktionsrätt Göteborg	Reglementet ska ha ett väl genomtänkt syfte inledningsvis.	Enligt förslaget.
	Öppet möte årligen.	Enligt förslaget.
	Första kvarten av varje rådsmöte avsätts för dialog med besökare.	Kan hanteras i rådet via beslut om interna arbetsformer.
	Se över rådens representation avseende tjänstepersoner.	Adjungering av exempelvis tjänstepersoner avgörs vid behov internt i rådet och beslutas av ordföranden.
	Funktionsrätt Göteborg problematiserar nomineringsprocessen utifrån sin roll som paraplyorganisation.	Kan hanteras i SLK:s rutin för nomineringspro-cessen. Kraven på rådets samlade erfarenhetskomp-etens bedöms inte motverka representation från paraplyorganisation.
	Ser ingen praktisk nytta med att ha ett system med ersättare.	Enligt förslaget.
	I reglementet ska det stå att rådets protokoll ska	I reglementena står att protokollen publiceras på

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
	sändas till kommunstyrelsen och berörda nämnder.	stadens hemsida. Det står råden fritt att i övrigt distribuera protokoll.
	Förtydliga hur rådens ställningstaganden omhändertas.	Enligt förslaget. Problematiseras i tjänsteutlåtandet.
	Förtydliga ordförandens, sekreterarens och beredningsgruppens roller.	Samordnarens roll – Enligt förslaget. Ordförandens och beredningsgruppens roller – lyfts i tjänsteutlåtandet.
	Likvärdigheten för de fem rättighetsbaserade råden motverkas av SLK:s interna organisering med råden på olika avdelningar.	Ej omhändertaget i detta ärende.
	Inga specifika synpunkter på en namnändring till *Göteborgs Stads råd för funktionsrätt.*	Rådets namn föreslås ändras.
Pensionärsrådet	Använd begreppet erfarenhetskunskap.	Enligt förslaget.
	Skriv *tidigt* samråd.	Enligt förslaget.
	Minska inte representationen från nuvarande pensionärsorganisationer (totalt 28 ledamöter) med anledning av kommunstyrelsens beslut om mandat från den finska minoriteten.	Förslaget går synpunkten emot och motiveras.
	Sverigefinska pensionärer vill nämnas särskilt i reglementet.	Kommunstyrelsens beslut 2019-05-22 §377, som möjliggör för sverigefinska minoriteten likväl som andra pensionärsgrupper

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
		att representeras i rådet, relateras i ärendet. Stadsledningskontoret föreslås upprätta rutiner för nomineringsprocess-erna. I reglementena finns formuleringen att rådens sammansättning ska omfatta en mångfald. utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.
	Ta inte bort kravet på att nominerade ledamöter ska tillhöra organisation med riksförbund.	SLK har inte kunnat finna skäl som motiverar kravet som inte heller ställs i något annat råd. Villkoret är borttaget i förslaget till nytt reglemente.
	Minst tre ledamöter från civilsamhället i beredningsgruppen.	Enligt förslaget.
	Mötesfrekvensen behöver vara minst sex gånger per år för att kunna möta behoven av samråd.	Enligt förslaget.
Rådet för den nationella minoriteten romer	Komplettera syftet med att exemplifiera *”bl a genom att belysa antiziganism som fenomen och begrepp”*	SLK bedömer att rådets syfte är omhändertaget i reglementets stycken Inledande bestämmelser och Syfte som omfattar all den utsatthet som påverkar livsvillkoren för målgruppen.
	Kompletteringsförslag till styrande dokument Den nationella strategin för romsk inkludering.	Enligt förslaget.

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
	Flera förslag till kompletterande formuleringar i avsnittet Uppgifter rörande rådets syfte.	SLK bedömer att förslagets texter i kombination med de specifika skrivningarna och styrdokumenten i avsnittet Syfte omfattar och inbegriper rådets fokus och uppdragsområde.
	Föreslår att rådet ska ha tre ersättare för den romska minoriteten.	Förslaget innebär en utökning av rådets ordinarie ledamöter med tre mandat. Ersättare föreslås inte utses.
	Adjungeringen av Verksamheten för romskt informations- och kunskapscenter, Romano center, ryms inom ordförandens beslutskapacitet rörande adjungeringar.	Enligt förslaget.
	Byt ut formuleringen *bjuda in* till *kalla* förvaltnings- och bolagsledning.	SLK bedömer att rådens mandat sträcker sig till att bjuda in.
Ledamot i sverigefinska rådet	Utgå inte från föreningar vid nomineringar till rådet.	Enligt förslaget.
	Stärk minoritetens möjlighet till inflytande.	Enligt förslaget. Huvudsyftet med de i tjänsteutlåtandet föreslagna åtgärderna och reglementenas utformning är att stärka inflytandet.
Ledamot i sverigefinska rådet	Representation från äldre-, vård- och omsorgsförvaltningen ska	SLK:s förslag förutsätter att nämnder med ansvar för verksamhet som rör de nationella minoriteterna och andra målgrupper

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
	vara adjungerad till varje möte.	inrättar egna samråd för tidigt och verkningsfullt inflytande.
Ledamot i sverigefinska rådet	Måste finnas tydligt ansvar i varje förvaltning för samråd rörande minoritetsfrågor.	SLK:s förslag förutsätter att nämnder med ansvar för verksamhet som rör de nationella minoriteterna och andra målgrupper inrättar egna samråd för tidigt och verkningsfullt inflytande.
	Ta bort referensgrupperna.	Enligt förslaget.
	Beredningsgruppen behöver strukturera sammanträdena.	SLK bedömer att det är ett ansvar för ordföranden att leda rådets arbete och beredningsgruppens syfte att planera sammanträdena så att de är strukturerade och att syftet tydligt framgår. Behandlas i tjänsteutlåtandet.
Referensgruppernas ordförande	Utgå inte från föreningar vid nomineringar till rådet.	
	Behåll referensgrupperna.	För att nå lagstiftningens intentioner och möjliggöra tidigt och verkningsfullt inflytande i verksamhetsfrågor föreslår SLK att nämnder med ansvar för verksamhet som rör de nationella minoriteterna och andra målgrupper inrättar egna samråd för tidigt och verkningsfullt inflytande.

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
Minoritetsaktivister Göteborg, undertecknat av en ledamot i sverigefinska rådet, ordföranden i en av referensgrupperna samt ytterligare fyra personer som inte ingår i rådet.	Utgå inte från föreningar vid nomineringar till rådet.	Enligt förslaget.
	Ha kvar referensgrupperna kopplade till rådet.	För att nå lagstiftningens intentioner och möjliggöra tidigt och verkningsfullt inflytande i verksamhetsfrågor föreslår SLK att nämnder med ansvar för verksamhet som rör de nationella minoriteterna och andra målgrupper inrättar egna samråd för tidigt och verkningsfullt inflytande.
	Behov av kompetenshöjande insatser i rådet kring bl a roller.	Enligt förslaget i tjänsteutlåtandet.
	Accepterar inte samråd – ska vara verkligt inflytande.	Omhändertaget så långt det omfattas av SLK:s uppdrag.
	Det ska stå att rådet är tvåspråkigt.	Enligt förslaget.
	Det ska stå att samråd har stöd av lagen.	Enligt förslaget.
	Ta bort formuleringen ömsesidigt lärande.	Föranleder ingen ändring av förslag till reglemente.

Synpunktslämnare	Synpunkt	Kommentar
	Formuleringen *bidra till* är för svag, det ska stå *ska ha reellt inflytande.*	Föranleder ingen ändring av förslag till reglemente.
	Alla förvaltningar ska ha en representant i rådet.	Föranleder ingen ändring av förslag till reglemente. Behovet av samråd i strategiska nämnder behandlas i tjänsteutlåtandet.
	SLK har inte förutsättningar att bereda nomineringarna.	Föranleder ingen ändring av förslag till reglemente då råden är kommunstyrelsens utskott och SLK är kommunstyrelsens förvaltning som har till uppgift att bereda ärenden inför beslut i kommunstyrelsen. SLK föreslås utarbeta rutiner för nomineringsprocesserna.

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll

Göteborgs Stads HBTQ-råd

Sammanträdesdatum: 2022-08-31

§ 63 b)

Remiss: Översyn reglementen rättighetsbaserade råd

Ärendet gällande översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd har skickats ut på remiss till samtliga rättighetsbaserade råd med svarstid 2022-09-12. Ett förslag på remissvar från rådet har varit utskickat med handlingarna till dagens sammanträde.

Beslut

Rådet tillstyrker remissen med kommentarer.

De politiska representanterna deltar inte i beslutet.

Protokollet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med Göteborgs Stads HBTQ-råd ovanstående dag.
Rätt utdraget betygar i tjänsten:

Anna Thomasson,
planeringsledare,
Avdelningen Samhällsutveckling.

Remissyttrande från HBTQ-rådet gällande *Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd*" (dnr 0905/21)

HBTQ-rådet tillstyrker remissen *Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd* med följande kommentarer.

I vänsterkanten förstreckade textpartier på sid. 7ff.i det reviderade tjänsteutlåtandet utgör sådan text som tillkommit i förhållande till det första tjänsteutlåtandet. Den utgör kommentarer till de olika punkterna i det gemensamma yrkandet från M, L, C, D och KD som bland annat innehåller krav på att ta bort vissa delar ur HBTQ-rådets nuvarande reglemente. I den nytillkomna texten argumenterar stadsledningskontoret utförligt för varför dessa textdelar i rådets nuvarande reglemente behöver vara kvar. Det som stadsledningskontoret framför om dessa ting är mycket bra och tillgodoser de synpunkter som HBTQ-rådet framfört i sitt remissvar över förslag till översyn av möjligheter att samordna planer och program.

En långt gående samordning av rådens reglementen är kontraproduktiv om den i enhetliggörandets namn försummar att beakta de väsentliga skillnader som råder mellan strukturen hos de olika rådens sakområden och personella förhållanden. För HBTQ- rådets del kan t.ex. utseendet av ledamöter nog inte fungera på något annat sätt än som det gör nu. För andra råd gäller att den berörda medborgargruppen har folkrörelsekaraktär och en hög grad av föreningsorganisation och -tillhörighet. Där är det rimligt att föreningarna själva föreslår vilka de vill ska sitta i rådet och eventuellt motivera varför så att Göteborgs Stad kan se att det är vettigt. Hur man ska samordna förslagen från de olika föreningarna inom en sådan grupp är gruppens egen angelägenhet både ur sak- och demokratisynpunkt. Sådana skillnader behöver beaktas om rådens legitimitet hos respektive grupp ska kunna bibehållas.

HBTQ-rådet ställer sig bakom stadsledningskontorets reviderade tjänsteutlåtande och beklagar samtidigt de åsiktsyttringar från politikens sida som lett till att det alls behövts skrivas i de delar som gäller normkritik och mångfaldsanalys.

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll

2022-09-05

§73

Svar på remiss – Översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

En av rådet utsedd arbetsgrupp har lämnat ett förslag till yttrande som varit utsänt med kallelsen. Rådet antar förslaget som sitt eget.

Beslut

Rådet tillstyrker återremissen och förslag till nya reglementen med kommentarer.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Rådets politiska ledamöter deltar inte i beslutet.

Dag för justerande
2022-09-05

Sekreterare
Lena Hasselgren

Ordförande
Nina Miskovsky

Justerare
Anne Leffler

Göteborgs Stad

Utdrag ur protokoll

Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer

Datum för beslut: 2022-08-17

6) Till arbetsgrupp för svar på remiss om nytt reglemente utses Diana Nyman och Eva Magnusson. Beslut om att godkänna fattas per capsulam.

Utdrag ur protokoll fört vid förmöte med minoritetens representanter i Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer 220817.
Rätt utdraget betygar i tjänsten:

Stina Hansson,
planeringsledare,
Avdelningen Samhällsutveckling.

Remissvar på ärende dnr 0905/21 från Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer

Minoritetens representanter i Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer [härefter rådet] ser och uppskattar att reglementet har förstärkt möjligheten till inflytande genom att stärka kopplingen till Kommunstyrelsen då ordföranden som representerar politiken får ansvar att kommunicera rådets arbete till Kommunstyrelsen. Rådet vill dock även se en skrivning om återkoppling från KS och övriga nämnder på hur rådets synpunkter har omhändertagits.

Vidare stödjer rådet förslaget med 15 ledamöter i rådet. Den nationella minoriteten romer består formellt av fem undergrupper. Enligt rådande reglemente har den nationella minoriteten romer 10 ordinarie ledamöter, två för respektive undergrupp, och tre ersättare. Det är nödvändigt att antalet ledamöter är delbart med fem för att säkerställa jämn representation för de fem undergrupperna. 10 ledamöter blir för få, redan idag är arbetsbelastningen för minoritetens ledamöter mycket betungande. 15 ledamöter skulle innebära en förbättrad möjlighet att möta det behov av dialog och synpunkter som kommunen har för att de ska kunna uppfylla lagen om nationella minoriteters rättigheter.

Det är också viktigt att minoriteten får utse sina egna representanter. För den nationella minoriteten romer skulle det inte fungera att ledamöterna representerar intressepolitiska föreningar eftersom det inte skulle garantera jämn representation från de fem undergrupperna. Vissa grupper riskerar alltså att exkluderas vid ett sådant alternativ. Vidare är det inte majoritetssamhället som ska diktera vilka som ska få vara representerade i rådet utan det är minoritetens rättighet att bestämma detta.

Rådet uppskattar strävan att rådet ska representera en mångfald av perspektiv men ser det som svårt med krav på representation utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Rådet uppskattar vidare betoningen av att rådet ska arbeta utifrån ett normkritiskt perspektiv. Grunden för etablerandet av de nationella minoriteternas rättigheter samt för arbetet med romsk inkludering är de maktordningar och normer som har format minoriteternas underordning och exkludering i förhållande till majoritetssamhället. Det är därför viktigt att rådens arbete syftar till att synliggöra de normer som bidragit till exkluderingen av minoriteter genom historien. För att utmana antiziganismens strukturer ser rådet därför att ett normkritiskt perspektiv är avgörande. Det är också avgörande för att säkerställa en mångfald av perspektiv inom råden baserat bland annat på de sju diskrimineringsgrunderna och därmed motverkar att råden bidrar till att skapa och upprätthålla maktordningar.

Slutligen menar rådet att vissa skrivningar i det nya reglementet signalerar en försvagning av rådets roll och därmed av nämnders och förvaltningars ansvar och skyldigheter och vill uppmärksamma kommunstyrelsen på detta.

Några specifika ändringar i reglementet listas och kommenteras nedan.

Under rubriken Rådets uppgifter:

1) I det nuvarande reglementet står att det är rådets uppgift att :

- vara forum för strategiskt samråd och agera som rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor som berör den romska minoriteten.

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för romer. - avge yttranden och vara kommunal remissinstans

Har ersatts av:

- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.

- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.

Kommentar: Valet av termer, från att vara rådgivande instans till forum för samråd i planeringsprocesser som bidrar med erfarenhetskunskap, uppfattas som att en formell rådgivande roll ersätts av en otydligare skrivelse som är mindre förpliktigande för Kommunstyrelsen. Rådet vill därför behålla skrivelsen om att rådet skall agera som rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor.

2) I det nuvarande reglementet står att det är rådets uppgift att:

- rådet ska följa upp utvecklingen av handlingsplanen för nationella minoriteter och vid behov ta initiativ till revidering av handlingsplanen.

Har ersatts av:

- Följa utvecklingen av Göteborgs stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor

Kommentar: Även om det fastställs i Göteborgs stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor att minoriteten genom rådet skall vara delaktiga i uppföljningen menar rådet att skrivningen i förslaget på reviderat reglemente signalerar en försvagning av rådets roll. Rådet har hittills inte heller bjudits in att delta i uppföljning. Rådet vill därför att även reglementet anger att rådet har ett uppdrag att vara delaktiga i uppföljningsprocessen.

Under rubriken arbetsformer:

3) I det nuvarande reglementet står att:

- Rådets ordförande får kalla förvaltnings- eller bolagschef, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.

Har ersatts av:

- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.

Kommentar: Även om orden inte har någon faktiskt formell betydelse indikerar förändringen från kalla till bjuda in en försvagning av rådets roll och nämnders och förvaltningars skyldigheter att delta i dialog med rådet. Nämnders ansvar för delaktighet fastställs i deras egna reglementen men dess efterlevnad kan gynnas av att formuleringen i rådets reglemente signalerar samma ansvar.

Övergripande kommentar: Rådets roll är rådgivande men för att rådet ska bidra till att ge den nationella minoriteten romer reellt inflytande på beslut som berör dem, vilket fastslås i EUs ramkonvention om minoriteters rättigheter, spelar formuleringar i reglementet roll eftersom de signalerar nämnders och förvaltningars ansvar och minoritetens rättigheter till båda parter och därmed bidrar till hur detta ansvar hanteras och hur rådets förväntningar på reellt inflytande uppfattas som legitimt.

Minoritetens representanter i Göteborgs stads råd för den nationella minoriteten romer

Svar på återremiss om översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd dnr 0905/21

Göteborgs stads pensionärsråd har beretts tillfälle att yttra sig över förslag till reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd. Vi begränsar vårt svar till reglementet för pensionärsrådet.

§ 4. I förslaget står *"15 ledamöter representerande de intressepolitiska organisationerna för pensionärer i Göteborg"*. Förslaget har inte med några ersättare för de ordinarie ledamöterna. I dag har organisationerna lika många ersättare som ordinarie ledamöter. Det är viktigt att ersättare kallas till varje sammanträde för att kunna följa rådets arbete över tid för att kunna gå in vid ordinarie ledamots frånvaro och utöva mandatets rösträtt. Rådet föreslår: *"**Varje organisation får ersättare motsvarande halva antalet ordinarie ledamöter dock minst en ersättare**"*.

I det nuvarande reglementet står det att organisationerna ska tillhöra ett riksförbund men den skrivningen saknas i förslaget. Vi tycker det bör vara självklart att de fyra rikstäckande organisationerna ska vara garanterade representation i rådet. Vi har inget emot att fler organisationer bereds plats i rådet men tycker inte att det ska inkräkta på "våra platser". I avsnittet om nomineringsförfarande föreslår vi att det tillförs: *"**Organisationer som tillhör ett riksförbund, bedriver intressepolitik och tar emot alla pensionärer som önskar medlemskap garanteras plats i pensionärsrådet**"*.

Vi föreslår vidare att följande mening tillförs: *"**Representation i rådet bestäms utifrån varje organisations medlemstal i Göteborg**"*.

§ 5. Vi tycker att ordförande i rådet ska ingå i Kommunstyrelsen. Det bör vara kommunalrådet som är ansvarig för äldrefrågor. Det är viktigt att

kommunalrådet har information om alla ärenden och hör diskussionen som leder fram till rådets ställningstagande. Vi förutsätter att övriga politiska ledamöter har koppling till äldrefrågor i den politiska organisationen.

I förslaget föreslås en beredningsgrupp bestående av ordföranden, ytterligare en politisk representant samt tre ledamöter från civilsamhället. Detta lär ju vara liktydigt med vårt nuvarande arbetsutskott där varje rikstäckande pensionärsorganisation har en ledamot. Vi föreslår följande skrivning: ***"Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver utgörs av ytterligare X politiska ledamöter och minst fyra ledamöter från civilsamhället där de rikstäckande pensionärsorganisationerna har varsin plats"***.

Jörgen Knudtzon

Ordförande

Göteborgs Stads pensionärsråd

Datum 2022-09-08

Protokollsutdrag

§ 6 Remisser att svara på/val av arbetsgrupper

Återremiss översyn av reglementen för KS råd – *för beslut och omedelbar justering*

Förslag på svar har skickats ut till rådets ledamöter i samband med kallelse.

Beslut i rådet:

Rådet beslutar att godta förslag till remissvar och beslutar om omedelbar justering. De politiska ledamöterna deltar inte i beslutet.

För Göteborgs Stads pensionärsråd,

Erica Thulin Manderhjelm samordnare GPR

Göteborgs Stads Sverigefinska råds svar på remiss angående Stadsledningskontorets förslag för översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd (dnr 0905/21)

Göteborgs Stads Sverigefinska råd avstyrker stadsledningskontorets förslag till nytt reglemente för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd till den del som förslaget handlar om det sverigefinska rådet.

Sedda som helhet försvagar de föreslagna ändringarna förutsättningarna för sverigefinska rådets verksamhet både när det gäller det administrativa uppdraget inom kommunen och rådets minoritetspolitiska syfte. Förändringarna har även en allmänt försvagande effekt på kommunal- och medborgardemokratin och de motsvarar inte ens de egna framlagda målen (att göra rådets arbete effektivare, likvärdigare, tydligare och mer rationellt). Av förslaget i sin helhet får man intrycket att dess innehåll inte motsvarar det primära syftet med samrådet och själva rådet, som är att fungera som ett redskap för kommunen för att förstärka, inte försvaga, demokratin, deltagandet, representationen, delaktigheten, påverkansmöjligheterna, jämlikheten och rättvisan i kommunen. I de föreslagna ändringarna beaktar man inte heller tillräckligt de rådande bestämmelserna och rekommendationerna om nationella minoriteter i gällande lagar och förordningar.

Sverigefinska rådet har ända sedan processen med översyn av reglementen inleddes betonat att man i förberedelseprocessen måste ge vår nationella minoritet reell möjlighet till inflytande – så som det förutsätts i lagstiftningen (minoritetslagen 5 § mm.). Det framgår tydligt av det förslag som nu har lagts fram till kommunstyrelsen vilka negativa effekter förbigåendet av vår minoritet har i ett ärende som rör oss. Vi behandlar först några principiella problem och missförstånd i förslaget och kommenterar därefter konkreta delar i förslaget mer detaljerat. För att vårt svar inte ska bli alltför långt koncentrerar vi oss i första hand på de punkter som vi har reservationer eller negativ inställning mot, utan att vi fördjupar oss i de punkter där vi håller med.

De största problemen i förslaget:

(i) underlåtelse att beakta den sverigefinska nationella minoritetens juridiska särställning,

(ii) avveckling av referensgrupperna som är öppna för alla sverigefinnar och som är garanter för ett demokratiskt och för våra minoritetsfrågor öppet rådsarbete och utgör viktiga ”kunskapscentra” för rådet,

(iii) ökad koncentration av makten till rådets politiskt utnämnda ordförande som representerar majoriteten, på bekostnad av vår egen minoritets handlingskraft,

(iv) vår minoritets inflytande och handlingskraft decentraliseras till individcentrerade ”miniråd” som är kopplade till nämnderna när vårt kollektiva samrådsorgan splittras,

(v) nomineringsprocessen till rådet och sättet att välja ledamöter till rådet lämnas öppna för stadsledningskontoret att själv besluta om vid en senare tidpunkt utan att vår minoritet får något inflytande i detta, vilket möjliggör skapandet av en icke-ändamålsenlig, odemokratisk och godtycklig sammansättning av rådet som tjänar kommunens intressen, men inte vår minoritets intressen, behov eller karaktärsdrag,

(vi) man förbigår barnens och ungdomarnas behov i rådets strukturer och arbetsformer.

Trots enstaka användbara delar bör förslaget till stora delar omarbetas tillsammans med vår nationella minoritet så att man kan säkerställa att det motsvarar lagen och sitt ändamål samt säkerställer gemensamt ägarskap för besluten i kommunen, vilket även stadsledningskontoret har efterlyst i sina tjänstemannautlåtanden.

1. Allmänna iakttagelser

I sammanfattningen av förslaget framförs att kommunstyrelsens samtliga rättighetsbaserade råd har likartade syften och uppdrag och att deras former och arbetssätt bör förenhetligas, harmoniseras och homogeniseras i syfte att skapa ”likvärdiga” förutsättningar för samråd (s. 1 & passim). Här är det fråga om ett grundläggande missförstånd som inte är juridiskt korrekt och som är grunden till de flesta problematiska punkterna i förslaget.

Det kanske viktigaste grundproblemet är att förslaget saknar två väsentliga bedömningar som påverkar det sverigefinska rådets verksamhet och uppdrag samt formerna för samråd: (i) *barnperspektiv* och (ii) *juridiskt perspektiv*. Dessutom är bedömningen (iii) ur *social dimension* i förslaget bristfällig. Det räcker inte med en bedömning av de dimensioner som har tagits upp i förslaget när det handlar om samråd med vår nationella minoritet inom det finska förvaltningsområdet.

i. Lagen och internationella författningar förpliktigar uttryckligen kommunen att beakta barns och ungas behov och att anpassa samrådets former och arbetssätt till dem. I minoritetslagens 5 a § konstateras: ”*Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar*.” Trots att sverigefinska rådet under hela sin existens har betonat behovet av samrådsformer som är anpassade för sverigefinska barn och ungdomar finns det fortfarande inga tecken i stadsledningskontorets förslag på att man skulle ha beaktat den här skyldigheten. Det kan inte vara rådets egen uppgift att skapa fungerande samrådsformer för detta syfte så som det föreslås i förslaget till reglemente; det är den offentliga aktören (kommunen) som även enligt lagen är skyldig att se till detta.

ii. Även ur juridisk synvinkel har samrådet med den nationella minoriteten sverigefinnarna en annan ställning än samrådet med kommunens andra rättighetsbaserade råd. Vi är den enda minoritet för vilken samrådet regleras i en särskild lag (minoritetslagen). Ovanför denna lag är Sverige bunden av internationella författningar och avtal (de allra viktigaste är Europarådets ramkonventioner och Den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk). Göteborg tillhör dessutom det finska förvaltningsområdet vilket medför utökade och fördjupade juridiskt bindande skyldigheter för kommunen i förhållande till vår minoritet (för mer detaljerade uppgifter se t.ex. domarna av Förvaltningsrätten i Malmö FR1707-20 2021-05-04 och Kammarrätten i Göteborg KR3936-21 2022-04-06). Förslaget innehåller inte någon definition av hur tillhörigheten till förvaltningsområdet och det förstärkta skyddet för det finska språket som garanteras genom denna tillhörighet påverkar sverigefinska rådets ställning när man nu strävar efter att förenhetliga samtliga samrådsorgan. I förslaget behandlar man inte heller – och nämner inte ens – alla de lagar och författningar som garanterar det finska språket och sverigefinnarna särskilda rättigheter i relation till övriga minoriteter och rättighetsbärare. I dessa ingår bl.a. skollagen och skolförordningen som innehåller specialbestämmelser om det finska språket och den finsktalande minoriteten. I förslaget fäster man inte heller någon som helst uppmärksamhet vid vad ett av de mest centrala nyckelbegreppen i en nationalstats politik, nämligen ’egenmakt’, som beskriver målet för allt minoritetspolitiskt arbete, förutsätter, och vad den förpliktar kommunen till när det handlar om den sverigefinska befolkningsgruppen.

iii. Utöver vår juridiska särställning har vår nationella minoritet även *språklig, historisk och demografisk* särställning som skiljer oss från de övriga samrådsgrupperna i kommunen, och som bör beaktas i såväl formuleringarna som innehållet i reglementet. Den har inte iakttagits i förslaget så som man borde ha gjort.

Allt detta innebär att det sverigefinska rådet inte på något sätt kan likställas med kommunens övriga rättighetsbaserade råd på grund av dess juridiskt definierade och för kommunen förpliktigande särställning.

För sverigefinska rådets del krävs därför något annat än en enhetlig standardmall i vilken man tvingar alla råd i kommunen oavsett ärendets art, kontext och målgrupp. Hela utgångspunkten för förslaget är därmed missuppfattad och juridiskt ohållbar. Formuleringarna om att rådens arbetsformer och arbetsförhållanden ska bli enhetliga och likvärdiga bör därför rättas till eller till och med slopas, åtminstone i fråga om den sverigefinska minoriteten. Det är också viktigt att komma ihåg att eftersom Göteborgs kommun ingår i det finska förvaltningsområdet, *finansieras vår stads minoritetsarbete till betydande del med statliga medel från förvaltningsområdesstödet, vilket binder kommunens minoritetsarbete och dess strukturer direkt till statens minoritetspolitik och dess lagstadgade bestämmelser och mål.* Det är därmed uppenbart även ur Riksrevisionens synvinkel att de ovannämnda särdragen och förpliktelserna ska styra allt arbete och alla förslag om arbetsförhållanden i vårt råd så att man i dem tydligt tar hänsyn till vår minoritets och vårt råds särställning i förhållande till kommunstyrelsens övriga rättighetsbaserade råd. Det har man inte gjort.

2. Särskilda iakttagelser gällande tjänstemannautlåtandet

   i. S. 1, 3: ”*Kommunstyrelsens fem rättighetsbaserade råd (...) har likartade syften och uppdrag*”: Som vi redan har konstaterat ovan stämmer det inte. Det sverigefinska rådets syfte och uppdrag skiljer sig från stadens övriga rättighetsbaserade råd. Europarådets ramkonventioner och minoritetslagen styrker att syftet med samråd är att säkra *delaktighet* och *reellt inflytande* för vår nationella minoritet i allt beslutsfattande som rör oss. Detta har även fastställts i domarna av Kammarrätten i Göteborg och Förvaltningsrätten i Malmö (se ovan). Det handlar i grunden om jämställdhet mellan vår minoritet och majoritetsbefolkningen (samma rättigheter, likvärdig ställning i samhället).

   ii. S. 4: ”*Bestämmelserna innebär inte att det finns ett uttryckligt krav på att de synpunkter som framförs vid till exempel ett samråd måste beaktas i beslutsfattandet, men syftet är att så ska ske så långt det är möjligt*”: Formuleringen ”*så långt det är möjligt*” innebär här att om det i kommunen finns existerande strukturer för samråd, som t.ex. sverigefinska rådet (som i Göteborg), bör man inom ramen för detta råd samråda med vår minoritet om allt som rör oss (se domstolsbesluten från Malmö och Göteborg ovan). Det handlar inte om en subjektiv tolkning om vad som i varje enskilt fall enligt kommunen är ”möjligt” så som texten låter påskina. Sverigefinska rådet kan i det här fallet inte heller jämföras med kommunens övriga brukarråd m.fl. eftersom kommunen har en absolut skyldighet att hålla samråd så som det även framgår av ovannämnda domstolsbeslut.

   iii. S. 6: ”*Några faktorer som har bidragit till ojämlika förutsättningar bedöms vara otydliga politiska och förvaltningsmässiga ansvar samt svårigheter att tydliggöra rådens roll*”: Det stämmer. Inte heller det förslag som nu kommenteras innehåller en tillräckligt tydlig uppgift om vår nationella minoritets absoluta rätt att påverka alla beslut som rör oss. Det är inte enbart fråga om att bli hörd utan om en ovillkorlig rätt till faktiskt inflytande i dessa frågor (beslutsfattande och beredning av besluten) i frågor som rör oss. Behovet av utbildning som nämns i stycket handlar i det här fallet inte så mycket vår egen minoritet och dess ”orealistiska förväntningar” om samrådets roll än om kommunala myndigheter och politiska beslutsfattare och deras bristfälliga uppfattning om sverigefinska rådets särställning och rättigheter.

   iv. S. 6: ”*Samråd om verksamhetsfrågor som rör exempelvis utbildning, äldreomsorg, övrig socialtjänst, kultur, trafik och byggnation bör i första hand ske i de nämnder som bär ansvaret för dessa*”: Detta begränsar våra möjligheter till faktiskt inflytande vid fattandet av beslut som rör oss. En stor del av de beslut som rör oss fattas i kommunens administrativa maskineri som tjänstemannabeslut, inte så ofta i nämnderna. Så har fallet varit till exempel när det har handlat om stängningen av förskoleavdelningar, nedläggningen av modersmålsundervisningen i förskoleklassen och besluten om placering av tvåspråkig undervisning. Det är därmed livsviktigt för oss att även kunna påverka beslutsprocesserna

när besluten fattas av kommunens interna tjänstemannamaskineri. Det är i själva verket vår erfarenhet att majoriteten av de politiska beslut som fattas t.ex. av kommunstyrelsen och nämnderna är i överensstämmelse med lagarna och författningarna om nationella minoriteter, men att en anmärkningsvärd andel av de beslut som har fattats på olika förvaltningar är i det här hänseendet minst sagt tvivelaktiga. Vår minoritet har inte heller tillräckliga personresurser för att sprida sin kompetens åt flera håll. Vi behöver ett kollektivt gemensamt rum där man samlar våra olika undergrupper för att tillsammans diskutera frågorna och våra ståndpunkter i stället för ”miniråd” som är decentraliserade till olika nämnder och som består av en eller två personer som är insatta i ämnet. Den föreslagna modellen där samrådet med hela gruppen sprids ut till olika nämnder kan inte heller garantera en heltäckande representation för vår minoritet, utan den torde leda till att den kollektiva bevakningen av våra intressen och åtgärderna för att skydda och främja vår minoritetsställning splittras och att samrådet sprids ut så att man i stället för strategiskt arbete och hantering av helhetsbilden driver enstaka individers personliga intressen eller den egna gruppens kortsiktiga smala intressen.

v. I detta sammanhang (s. 12) föreslås att ”*Föreliggande förslag till reglemente förutsätter att nämnder med ansvar för frågor där nationella minoriteter har uttalade rättigheter till inflytande samråder med minoriteten så att kommunstyrelsens råd kan ägna uppmärksamhet åt strategiska frågor för vilka kommunstyrelsen har rådighet*”. Betydelsen av ovanstående formulering är oklar och den kräver en precisering: Menar man med detta splittringen av samråd till ”miniråd” på en eller två personer som är knutna till nämnderna? Så som vi har konstaterat motsätter vi oss absolut en sådan ändring på ovan beskrivna goda grunder. För att syftet med samråd ska kunna nås behöver vi ett kollektivt rum för reflexion, diskussioner och beslut där vi på gruppnivå kan behandla och klargöra vår grupps behov, erfarenheter och åsikter och bearbeta dem i sådan form att de kan föras vidare till kommunens beslutsfattande organ och den kommunala förvaltningen. Våra personella resurser räcker absolut inte till en sådan här decentralisering av samrådet: det finns alldeles för få personer med expertkunskaper i vår grupp. Det finns dessutom en risk för att arbetet för vårt kollektiva gruppintresse och vår gemensamma minoritetsställning splittras upp och resulterar i ett trångsynt bevakande av enstaka individers och små grupperingars egna intressen. Om syftet är att verkställa våra lagstadgade skyldigheter är det ytterst viktigt att reda ut betydelsen av och innehållet i den föreslagna ändringen och att behålla en kollektiv struktur som möjliggör samråd där man bevakar hela gruppens intressen och ställning. Om syftet med förslaget (så som det påstås i förslaget) är att öka, inte minska minoritetens möjligheter att påverka, uppstår frågan hur man föreställer sig att det ska uppnås genom att man sprider ut minoritetsrepresentationen till olika ställen? Förvaltningarna och nämnderna har inte tillräckligt med grundläggande kunskaper i frågor som berör oss, och ansvaret för drivandet och framtagandet av olika frågor skulle på det här sättet returneras till minoriteten, och likaså ansvaret för att utbilda majoriteten. Det kan knappast ha varit stadsledningskontorets syfte.

vi. S. 7: ”*De rättighetsbaserade råden har i grunden likartade uppgifter som forum för samråd i planeringsprocesser och att bidra med erfarenhetskunskap. Med respekt och vaksamhet ska råden sträva efter att synliggöra livsvillkoren för alla personer inom målgruppen*”: Vi betonar på nytt att detta inte stämmer in på sverigefinska rådet. Rådets uppgift kan enligt lagen och författningarna inte enbart vara att förmedla erfarenhetskunskap och att synliggöra livsvillkoren för gruppen. Sverigefinnarna är de enda experterna på frågor som handlar om dem själva, och detta stämmer även in på sakkunskap och specialkompetens. Genom samråd kan deras kunskapskapital och sakkunskap användas för att kommunen ska fungera bättre, effektivare, flexiblare, mer ändamålsenligt och även mer lagenligt. Ett exempel på detta är det nu aktuella remissvaret, där vi med utgångspunkt i gällande lagar, författningar och domstolsbeslut kompletterar och korrigerar det sakinnehåll som kommunen har lagt fram.

vii. S. 8: ”*För att samrådet ska kunna utgöra en del i styrningen måste ledande förtroendevalda och tjänstepersoner ha ett tydligt ägarskap för den strukturerade dialogen*”: Det stämmer, men man kan fråga sig i vilken mån man hittills har uppnått detta mål på någon nivå. Den kritik som i första hand har förts fram i sverigefinska rådet har handlat om bristen på inflytande och underlåtelsen att hålla faktiskt samråd i ärenden som handlar om sverigefinnarna. Vi får ofta veta om besluten först efteråt när de redan är fattade antingen i praktiken eller även officiellt. Då saknar man helt känslan av gemensamt ägarskap gällande besluten och hela samrådsprocessen och man upplever i stället att man bara är föremål för andras beslut och nedtryckt i rollen av en gummistämpel. Hur kan det här målet nås inom ramen för det framlagda förslaget, om det, så som vi påpekar nedan, endast innebär att man koncentrerar makten ännu längre bort från minoritetens egna händer och minskar samtidigt minoritetens inflytande?

viii. S. 9, även s. 12: ”*Det sverigefinska rådet har varken representation från kommunstyrelsen eller ledamöter från strategiska nämnder för rådets frågefokus. (...) den politiska representationen i råden behöver ses över för att på ett tydligare och mer jämlikt vis kopplas till uppdragsgivaren kommunstyrelsen*”: Den här frågan hör väsentligen samman med ovanstående fråga om sverigefinska rådets roll och hur den förverkligas. Vi är bestämt av samma åsikt, för att villkoren för samråd i enlighet med bestämmelserna i lagen och författningarna kan uppfyllas.

ix. S. 11: ”(*…) nomineringarna till rådet för den sverigefinska minoriteten utgörs av personliga mandat”:* Förslaget går principiellt i rätt riktning, eftersom bara mindre än 2 % av sverigefinnarna i Göteborg är medlemmar i någon organisation eller förening. Vårt fält är mindre organiserat i organisationer och föreningar än medlemmarna i vissa andra råd och minoriteter. I vissa fall fungerar dock informationen till det sverigefinska fältet eller från fältet till rådet effektivare och mer heltäckande genom organisationer och föreningar. Processerna för nominering och valet av ledamöter till rådet borde därför beaktas även som en garant för den betydelsefulla roll som organisationerna och föreningarna har för att samrådet ska bli heltäckande och representativt. Eftersom fältet är oorganiserat är det likaså viktigt att även vissa för vår minoritet viktiga yrkesområden blir representerade i rådet t.ex. vid handläggningen av frågor som rör äldreomsorgen, utbildningen, undervisningen, språkliga rättigheter och minoritetens identitet och kultur. Det kan t.ex. handla om sverigefinska pedagoger/lärare, universitetsforskare, representanter för media, kyrka och religiösa samfund, tankesmedjor, kulturarbetare osv. Vid nomineringsprocesserna borde det därmed även finnas plats för representanter för dessa branscher så att även deras viktiga röst ska höras. Begreppet personliga mandat borde således förtydligas utifrån detta så att fältets hela bredd blir representerad vid samrådet på ett så bra sätt som möjligt. Sätten att nominera och utse ledamöter i rådet kommenteras närmare nedan vid själva förslaget till reglemente.

3. Särskilda påpekanden gällande själva förslaget till reglemente.

i. <u>Vem handlar detta om</u> (*Inledande bestämmelser*, s. 22)? I stället för formuleringen ”den sverigefinska minoriteten” bör man klargöra att det är fråga om sverigefinnarnas *nationella* minoritet i en kommun som ingår i *det finska förvaltningsområdet*. Det är just den här juridiska särställningen som gör att vi har våra ovan beskrivna rättigheter som skiljer det sverigefinska rådet från kommunstyrelsens övriga rättighetsbaserade råd och som ger oss en särställning och uppdrag som de inte har.

ii. <u>Den juridiska grunden för arbetet i rådet</u> (s. 22): Man bör inledningsvis skriva in tydligt i reglementet att grunden för rådet och samrådet utgörs av Europarådets ramkonventioner och den gällande minoritetslagstiftningen, i synnerhet de punkter i dessa som reglerar delaktigheten och det faktiska inflytandet som utgör grunden för kommunens minoritetsarbete och dess former. Även på den här punkten avviker det sverigefinska rådet från kommunens övriga rättighetsbaserade

råd, vilket gör det omöjligt att förenhetliga formerna och arbetssätten för samrådet.

iii. Syftet med rådet (s. 22): När det gäller den ovanstående punkten är formuleringen ”*Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande*” som beskrivning av rådets syfte alltför snäv och inexakt och den motsvarar inte heller den uppgift som samrådet enligt lagen ska ha. Enligt gällande bestämmelser är rådets syfte att ge vår nationella minoritet en verklig möjlighet att påverka det som rör oss (beslut, beslutsprocesser), och som vidare syfte att förbättra vår minoritetsställning i kommunen och att skapa en jämlik ställning med majoritetssamhället. Kommunen kan själv agera på ett bättre, effektivare och mer ändamålsenligt sätt, när man på riktigt kan beakta vår minoritets behov, åsikter och rättigheter och förverkliga dem. Rättigheten som vår minoritet har till faktisk påverkansmöjlighet i frågor som rör oss är juridiskt absolut och bindande för kommunen, och även i det hänseendet skiljer sig det sverigefinska rådet från kommunens övriga rättighetsbaserade råd. Detta måste skrivas in i rådets syften.

iv. Den juridiska grunden för rådets arbete (s. 22): Bland styrdokumenten som reglerar rådets arbete saknas Europeisk stadga om landsdels- eller minoritetsspråk, Förstärkt minoritetslag [2009:724, rev. 2019] inkl. kommentarer om skollagen samt socialtjänstlagen) samt Lag [2018:1197] om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter).

v. Rådets uppgifter (s. 23):

   a. Det kan inte vara rådets enda uppgift att bidra med *erfarenhetskunskap* för kännedom eller som stöd för kommunens beslutsfattande. Sverigefinländarna är de bästa experterna på sig själva, och man bör även dra nytta av deras *expertis* och *specialkunskaper* inom olika verksamhets- och yrkesområden för att främja målen i minoritetslagen. De erbjuder kommunen betydelsefull sakkunskap och om kommunen inte skulle använda sig av den skulle det vara fråga om kortsiktigt tänkande och slöseri med resurserna.

   b. Enligt lagen har det *allmänna* (kommunen) särskilt ansvar för samråd med barn och ungdomar som tillhör en nationell minoritet, inte rådet som består av representanter för minoriteten (minoriteten själv) så som man har framfört i förslaget.

vi. Rådets sammansättning och nominering och val av ledamöter (s. 23): När det handlar om förutsättningarna för verksamheten i rådet och genomförandet av uppdraget är detta en mycket kritisk punkt som kräver särskild uppmärksamhet.

   a. *”Förslag på ledamöter lämnas av den sverigefinska minoriteten i Göteborg”* (s. 23): Den här punkten är alldeles för otydlig och allmänt hållen. Frågan om vilken *representation* och *representativitet* vår minoritet får i rådet, vilken typ av ”*valprocess”* man i praktiken kommer att tillämpa vid valet av minoritetsrepresentanter som representerar civilsamhället och hur man under valprocessen organiserar *kontrollfunktionen* (vem kontrollerar genomförandet och genomförarna och hur det går till), har lämnats öppen. Det framgår inte heller av förslaget hur man i rådets sammansättning ska säkerställa behovet av *kontinuitet* i kunskaper, kompetens och sakkunskap, en obruten kunskapskedja och en långsiktig strategisk handlingsförmåga för att rådet överhuvudtaget ska kunna påverka frågor och beslut som rör vår minoritet, vilket även stadsledningskontoret har konstaterat (TU, s. 10).

   b. *”Nomineringarna till rådet för den sverigefinska minoriteten utgörs av personliga mandat”* (TU, s. 11): Här borde man även beakta särdragen i representativiteten inom vår egen nationella minoritet. Vi är en mångfacetterad grupp där en uppdelning i

undergrupper inte har skett så mycket utifrån olika diskrimineringskriterier utan på andra grunder och till följd av andra faktorer. Organiseringsgraden är låg bland oss (under 2 % av hela gruppen i Göteborg), men organisationer och föreningar når många gånger vårt fält mer effektivt och har mer regelbunden och nära kontakt med gruppen, även om det ofta endast gäller vissa sociala, demografiska eller lokala grupper. En mycket viktig differentieringsform bland oss är uppdelning efter branscher. Då är det viktigt att säkerställa representativiteten i rådet åtminstone utifrån följande tre huvudkategorier: *representation i form av kunniga och kompetenta individer i civilsamhället, representanter för sverigefinska föreningar/organisationer och representanter för vissa för rådets arbete centrala branscher och anda mindre organiserade aktörer på gruppnivå.* Detta bör skrivas in i reglementet tillräckligt tydligt.

c. När det gäller kontinuiteten i arbetet i rådet, rådets förmåga att fungera långsiktigt och representation som motsvarar vår grupps sammansättning och behov är det viktigt att mekanismen för valet av minoritetsrepresentanter i rådet inte överlämnas åt stadsledningskontoret att fritt fatta beslut om vid ett senare tillfälle. Utöver de reservationer som har nämnts ovan under punkt ix (s. 5) saknar kommunen även en tydlig uppfattning om vem ”en sverigefinne i Göteborg” i verkligheten är (kännedom om fältet), varför *rådets nuvarande minoritetsrepresentanter bör genom representanter som de väljer delta själva i planeringen av ”valsättet” och rådets sammansättning tillsammans med stadsledningskontoret.* Det är något som även ingår i minoritetslagens krav om att vi ska ha möjlighet till inflytande i frågor som rör oss. För rådets uppgift och handlingsförmåga är det av yttersta vikt att man uppfyller den här förutsättningen och att kommunstyrelsen fattar ett uttryckligt beslut om saken vid handläggningen av ärendet. Bland rådets ledamöter finns idag mycket erfarna experter och sakkunniga med lång utbildning inom relevanta discipliner som känner fältet väl och vars sakkunskap absolut bör utnyttjas både vid valet av rådets sammansättning och vid planeringen av urvalsmetoden för ledamöterna.

vii. *Rådets arbetsformer* (s. 24): Även den här punkten innehåller förslag på flera skadliga förändringar i det sverigefinska rådets gällande reglemente i fråga om rådets roll och dess ändamålsenliga förmåga att fungera.

a. ”*Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden*” och ”*Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde*”: Dessa klausuler ökar ordförandens makt och försvagar på motsvarande sätt den makt som minoriteten hittills har haft. I nuvarande reglemente finns formuleringen ”*rådet kan framföra önskemål hos berörda huvudmän och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar”*, och även minoriteten har således hittills kunnat kontakta representanter för relevanta förvaltningar, och ”*Det står rådet fritt att vid behov adjungera sakkunniga*” (https://goteborg.se/wps/wcm/connect/abd696cd-60c3-4a67-bec3-907b9993890e/Reglemente+Webb+2015.pdf?MOD=AJPERES), och rådet (inte enbart ordföranden) har således hittills haft makten att inbjuda till sina möten representanter för olika förvaltningar och andra experter för att höras eller för gemensam dialog. Man har inte gett någon motivering till varför makten på det här sättet ska koncentreras hos ordföranden, vilket minskar rådets förmåga att agera på ett meningsfullt och framgångsrikt sätt. Man bör komma ihåg att rådet är bäst expert på sina minoritetsfrågor, inte rådets ordförande som representerar majoritetsbefolkningen, och att rådet därmed vet bäst vilka dialogen i frågor som berör rådet ska föras med för att driva ärendet vidare.

b. Det verkar som om ordförandens makt skulle stärkas ytterligare genom att ordföranden enligt förslaget hädanefter ensam är ansvarig för kommunikationen med kommunstyrelsen. Här har man inte heller lämnat någon bra motivering.

c. När det gäller arbetsformerna saknas det uppgift om att rådets ledamöter ska ha adekvat arvode även för arbetet i de *arbetsgrupper* och den *beredningsgrupp* som ordföranden tillsätter.

d. ”*Sammanträden protokollförs i stadens mall*”: vår hittillsvarande erfarenhet visar att stadens påstådda protokollmall inte är lämplig att användas för samrådet med vår nationella minoritet. Om den aktuella mallen är ett s.k. beslutsprotokoll är det fråga om hel fel mall eftersom rådet inte ens har någon beslutsmakt. I stället *behövs s.k. diskussionsprotokoll*, där man tar upp de olika synpunkter, behov, åsikter, argument och erfarenhetsinnehåll som har kommit fram under rådets diskussioner. Även länsstyrelsen i Stockholms län som är den myndighet som följer upp genomförandet av minoritetspolitiken är av samma åsikt i sina anvisningar och praktiska rekommendationer för samrådet. För att vår minoritets synpunkter ska kunna föras vidare till kommunens beslutsfattande organ ens i teorin är det livsviktigt att upprätta just diskussionsprotokoll i detta syfte. Den minoritetssynvinkel som politiska aktörer behöver som stöd för sitt beslutsfattande framgår inte om man enbart skriver beslutsprotokoll.

e. *Det allra mest problematiska förslaget* i fråga om rådets handlingsförmåga och demokratiska uppdrag är att man vill *slopa från rådets arbetsformer referensgrupperna som hittills har spelat en väsentlig och avgörande roll och som har varit öppna för alla sverigefinnar.* Sverigefinska rådets arbete karaktäriserats av ett multisektoriellt grepp där civilsamhället måste ha sektoriella öppna arenor där man under ledning av minoritetens egna experter identifierar behov och problem samt bearbetar dem i en form som gör det möjligt att behandla dem i rådet. Hur har man tänkt att beslutsfattarna ska få de i förslaget nämnda budskap och andra signaler från ”brukarna” när det t.ex. handlar om förskolefrågor, äldreomsorg, skola, modersmålsfrågor och kulturfrågor? Referensgrupperna garanterar också användningen av finska språket i rådets strukturer enligt lagens intentioner (revitalisering och utveckling av språket, skapande och stödjande av levande språkmiljöer). Genom dem kan kommunen dessutom uppfylla sin aktiva skyldighet att skapa verksamhetsmöjligheter för minoriteten.

Alla dessa är nyckelfrågor för sverigefinska rådet och i den mall som har lagts fram beaktar man inte på något sätt hela problemet, utan man vältrar i stället över ansvaret för anskaffandet och vidareförmedlandet av kunskapsmaterial till beslutsfattarna på rådets egna medlemmar. Man har också helt underlåtit att behandla frågan om hur det här ansvaret ska definieras. Om referensgrupperna läggs ned blir även informationen till civilsamhället och olika samordningsuppgifter mot civilsamhället utan någon mekanism och bärande struktur. Man skapar samtidigt ett allvarligt demokratiskt underskott i rådets arbete till följd av att rådets sammansättning och representativitet kommer att bli snävare och smalare. Utan referensgrupper kan rådet inte på ett framgångsrikt sätt sköta sina uppgifter i enlighet med sin roll och mandat genom att respektera val, öppenhet och den kommunala demokratins grunder. Den här allvarliga bristen i förslaget och orsakerna till att referensgrupperna även i fortsättningen bör utgöra en viktig del av sverigefinska rådets arbetsformer har behandlats närmare i ett gemensamt utlåtande av de nuvarande ordförandena och vice ordförandena för referensgrupperna: ”Angående översyn av reglementet, Sverigefinska rådet, 2021-05-27” (bilaga 1) och vi ber att både stadsledningskontoret och kommunstyrelsen sätter sig in i detta dokument.

Göteborg 2022-08-31 För sverigefinska rådet arbetsgrupp:

Tarmo Ahonen Maarit Jaakkola Timo Lyyra

Angående översyn av reglementet
Sverigefinska rådet
2021-05-27

Göteborgs kommun har begärt synpunkter från sverigefinnarna i Göteborg gällande översyn av reglementet för Sverigefinska rådet. Vi, ordförandena i referensgrupperna Språk och utbildning, Kultur och Äldreomsorg, har bekantat oss med förslaget till det nya reglementet och samlat våra synpunkter som nedan.

Vi vill rikta särskild uppmärksamhet till referensgruppernas viktiga och unika roll i samrådet. Sverigefinska rådet skiljer sig från andra råd vid Göteborgs kommun då det handlar om ett lagstadgat samråd som bör omfatta hela minoriteten. Göteborg tillhör det sverigefinska förvaltningsrådet som förutsätter att kommunen samråder med minoriteten. I detta arbete ser vi att referensgrupperna spelar en central roll i att förankra arbetet i bredare kretsar och göra arbetet mer inkluderande. I detta utlåtande vill vi specificera varför och hur vi ser på saken.

Varför är referensgrupperna viktiga?

Vi ser att referensgrupperna är en viktig del av samrådsorganisationen på grund av följande faktorer:

- Referensgrupperna utgör ett forum som förstärker minoritetstillhörande medborgares deltagande och delaktighet i det demokratiska samhället. Civilsamhället är inte synonymt med och kan inte endast representeras genom föreningslivet.
- Referensgrupperna är öppna för alla som identifierar sig som sverigefinnar och skapar en ingång till sverigefinnar oavsett bakgrund eller engagemang i föreningslivet. Referensgrupper utgör således en yta som är inkluderande och välkomnande.
- Referensgrupperna tillåter även de sverigefinnar vara delaktiga i minoritetsarbetet som inte är bosatta i Göteborgs stad utan gynnar minoritetsmedlemmar som bor i kranskommuner utanför det finska förvaltningsområdet. Referensgrupper skapar därmed ökad genomslagskraft i hela Stor-Göteborg. Även uppföljningsmyndigheten Stockholms läns länsstyrelse rekommenderar att kommunerna utvecklar sitt minoritetspolitiska arbete över kommungränserna, vilket ger bättre resultat.
- Referensgrupperna möjliggör att man kan ta tillvara synpunkter genom diskussion inför sammankomsterna med kommunen och politikerna. Arbetet inom referensgrupperna förstärker och tydliggör ”minoritetens röst” som kommunen ska arbeta för, dvs. gör det lättare för kommunen att förstå minoritetens behov och önskemål.
- Referensgrupperna, genom att tillåta allas delaktighet och användandet av det finska språket, skapar samhörighet och innanförskap som är viktiga och meningsfulla för en utsatt minoritet. Referensgrupperna gör att minoritetsmedlemmar känner sig nöjda, lyssnade på och får stöd till att underhålla och utveckla sitt språk och sin lokala kulturella identitet.

Varför ska referensgrupperna inte avvecklas?

Vi ser att förslaget på att slopa referensgrupper och begränsa representationen av den sverigefinska minoriteter till föreningar i samrådet underminerar följande dimensioner:

- Representation:
    - Referensgrupperna möjliggör en bred representation. Endast en liten del av minoriteten – enligt några bedömningar bara ett par procent – tillhör sverigefinska föreningar. Antalet sverigefinnar som i nuläget är representerade genom de föreningar som finns med i rådet är lågt med tanke på att det finns över 30 000 sverigefinnar i Göteborg.
    - Referensgrupperna tillåter en mer demokratisk representation. Om representation i samrådet baserar sig endast på föreningar som uppfyller grundläggande kriterier engligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag uteblir många föreningar, som inte uppfyller dessa kriterier, och representationen blir skev.
    - Referensgrupperna välkomnar nyinkomna. De flesta som är med i samrådet representerar etablerade strukturer och medelåldern är hög; med hjälp av referensgrupperna nya intresserade sverigefinnar inkluderas.
- Inkludering och antidiskriminering:
    - Referensgrupperna, som är öppna för alla, är inkluderande. De erbjuder en möjlighet för alla som identifierar sig som sverigefinnar att engagera sig och få gehör från kommunen.
    - Referensgrupperna effektiviserar Göteborgs Stads minoritetsarbete (skyldighet att informera om rättigheterna): alla, oavsett föreningsengagemang, får kunskap om Göteborgs Stads arbete med den sverigefinska nationella minoriteten.
    - Referensgrupperna är kommunens ankare i den lokala gemenskapen. Minoritetslagen förutsätter inte att man ska tillhöra en förening för att kunna bidra till minoritetsarbete.
- Inhämtning och utformning av synpunkter:
    - I referensgruppens diskussioner blir det möjligt att inhämta specifika synpunkter från olika intressenter i förhållande till ett temaområde – kring områdena utbildning, kultur och äldreomsorg. Referensgrupperna samlar därmed viktig special- och förtrogenhetskunskap direkt från intressenterna.
    - Den sverigefinska minoriteten är mycket heterogen – den består av individer från olika generationer, samhällsklasser och bakgrunder. Det är viktigt att livsstilarna, erfarenheterna och åsikterna från dessa olika undergrupper kan identifieras, förhandlas, bearbetas och sammanställas inom ett forum, som då kan bli fakta- och erfarenhetsbaserat underlag för politiska beslut.
    - Referensgrupperna fungerar även som ett verktyg för omvärldsbevakning och identitetsbyggande för minoriteten själv. När samlad kunskap formas kring vad det innebär att vara en sverigefinne i Göteborg kan även interna spänningar mellan grupperingar bearbetas och motarbetas samt tas tillvara mer effektivt, oftast på vederbörandes eget modersmål.

Hur kan man utveckla referensgrupperna?

Vi ser att istället för att avskaffa en välutvecklad och ändamålsenlig struktur bör man upptäcka ny potential i referensgrupperna och utveckla dem bland annat med följande förslag:

- Vi kan systematisera och strukturera referensgruppernas arbete så att det närmar sig Sverigefinska rådets processer genom att ta fram mallar för diskussion och dokumentation. Sverigefinska rådet skulle, till exempel, kunna närmare specificera vilka frågor eller temaområden som ska diskuteras i referensgrupperna.

- Vi kan utveckla de interna arbetsprocesserna i referensgrupperna genom att formulera specifika frågor, ta fram dialogiska verktyg och skapa konkreta förslag och mallar, som kan vidare diskuteras i samrådet. I sådana kollektiva processer kan minoritetens röst bli bättre formulerad, vilket gynnar samrådet bättre än om enstaka individer ska uttrycka den. Då aktiva referensgrupper även har en förmåga att öka samhörighet inom minoriteten, bidrar detta på längre sikt till förnyelse och hållbarhet av den lokala sverigefinska kulturen.
- Vi kan öka intresset för referensgrupperna i den sverigefinska minoriteten genom att synliggöra arbetet och aktivt rekrytera nya aktiva medlemmar.
- Vi kan vidare skapa mer kommunikation genom nyhetsbrev eller maillistor (som man kan prenumerera på), en blogg eller podcastserie, och bidra till att det lokala sverigefinska kulturlivet blir synligare, även inför majoriteten.
- Vi kan även satsa på att hålla möten i fysiska lokaler där äldre sverigefinnar vistas, för att möjliggöra sammankomster mellan generationer och nå ut till de äldre som ofta hamnar utanför i det digitaliserade samhället.
- Vi kan, med hjälp av referensgrupper, mer effektivt nå ut till särskilda målgrupper som har särskilda kulturella och språkliga behov och olika förutsättningar för deltagande, till exempel fler- och enspråkiga sverigefinnar, familjer med barn i förskole- eller skolåldern, nyinkomna, sverigefinnar i vissa yrken eller specialistomården eller medborgare med lägre grad av samhällsengagemang, för att inkludera dem i minoritetsarbetetet och inhämta kunskap.
- Vi kan öka kunskapen kring den lokala minoriteten både hos minoriteten själv och hos majoriteten genom utbildningar och/eller workshopar som är förankrade i referensgrupperna.
- Vi kan bjuda in gäster från hela landet till referensgruppernas möten kring aktuella och relevanta teman, för att byta erfarenheter och skapa inspiration samt införliva denna nationella kunskap.
- Vi kan ta tillvara den idékraft som finns i referensgrupperna för att skapa nya initiativ och förslag för fortsatt minoritetsarbete.

Göteborg den 27 maj 2021

Maarit Jaakkola Eliasson
Ordförande, referensgruppen Språk och utbildning
Viceordförande, referensgruppen Kultur

Sirpa Kyllönen
Ordförande, referensgruppen Kultur

Anna-Liisa Parkkinen
Ordförande, referensgruppen Äldreomsorg

Pirjo Hanski
Viceordförande, referensgruppen Språk och utbildning

Anneli Ylijärvi
Viceordförande, referensgruppen Äldreomsorg

Utdrag ur Protokoll (nr 5)
Sammanträdesdatum: 22-09-08

§ 7. Svar på remiss: översyn av reglementen för kommunstyrelsens rättighetsbaserade råd

Den av rådet utsedda arbetsgrupp har lämnat förslag på remissvar. Svaret har innan mötet sänts ut till ledamöterna. Rådet ställer sig bakom arbetsgruppens förslag på svar på remiss

Beslut i rådet: Göteborgs Stads sverigefinska råd avstyrker remissen.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Protokollsutdrag skickas till
Stadsledningskontoret

Dag för justering
2022-09-08

Vid protokollet

Sekreterare
Anette Johannesson

Ordförande
Pierre Alpstranden

Justerande
Martti Koivistoinen

Reglemente för Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten

Göteborgs Stads samråd med den sverigefinska minoriteten består av Göteborgs Stads sverigefinska råd, som är kommunstyrelsens samrådsorgan med den sverigefinska minoriteten, samt av referensgrupper för äldreomsorg, kultur och språk och utbildning.

Göteborgs Stads sverigefinska råd

Uppgifter

Rådet har med utgångspunkt i den sverigefinska minoritetens behov och rättigheter utifrån lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk följande arbetsuppgifter:

- Rådet ska vara forum för samråd och agera som rådgivande instans för kommunen i frågor som berör främjande av kultur, ärendehantering och barn- och äldrefrågor på finska
- Rådet ska följa upp utvecklingen av handlingsplanen och utvecklingen i stadens verksamheter
- Rådet kan vid behov vara med och revidera handlingsplanen
- Rådet kan framföra önskemål hos berörda huvudmän och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- Rådet ska årligen anordna ett öppet möte

Sammansättning

Göteborgs Stads sverigefinska råds sammansättning är följande:

- 1 representant från respektive parti i kommunstyrelsen
- 9 ledamöter för den sverigefinska minoriteten
- 1 ledamot från referensgrupp språk och utbildning
- 1 ledamot från referensgrupp äldreomsorg
- 1 ledamot från referensgrupp kultur

Ledamöter väljs för perioden 2015-2018. Göteborgs Stads sverigefinska råd kan föreslå ändringar i reglementet under mandatperioden. Ändringarna fastställs av kommunstyrelsen.

Arbetsformer

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet
- Rådet utser förste och andre vice ordförande i rådet
- Rådet sammanträder fyra gånger per år
- Kallelse till sammanträde skickas ut senast en vecka före sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter och ersättare rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad.
- Det står rådet fritt att vid behov adjungera sakkunniga.
- Rådet ansvarar för att en gång per år anordna ett öppet möte som ska vara öppet för hela den sverigefinska minoriteten. Förslag inkomna från dessa möten ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.

- Rådet utser representanter till två årliga möten där alla nationella minoriteter inbjuds av Göteborgs Stad och där ansvariga politiker från kommunstyrelsen deltar.
- Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden inför rådets sammanträden samt aktivt delta i förberedelsearbetet med det årliga öppna mötet.
- Rådets ordförande kan tillfråga förvaltningschef för berörd förvaltning eller bolag, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.
- Göteborgs Stad ansvarar för sekreterarservicen. Tvåspråkiga protokoll från rådets möten görs tillgängliga på stadens webbsidor.
- Rådet bestämmer mötesspråket. Tolkning ordnas vid behov.
- Rådet kan föreslå ändringar i dessa regler till kommunstyrelsen.

Referensgrupperna för äldreomsorg, kultur samt språk och utbildning

Uppgifter

De tre referensgrupper som bildats utifrån intresseanmälningarna är:

Äldreomsorg
Kultur
Språk och utbildning

Referensgrupperna ska med utgångspunkt i den sverigefinska minoritetens behov och utifrån lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk:

- vara sakkunniga inom sitt område och bidra med kunskap om minoritetens värderingar, synpunkter och livssituation ur brukarperspektiv som underlag för vidare diskussion i Göteborgs Stads sverigefinska råd
- agera som rådgivande instans för Göteborgs Stads sverigefinska råd

Sammansättning

Sammansättningen i grupperna formas av de personer som anmält intresse. Inga ersättare har utsetts. Referensgrupperna äger rätten att adjungera nya medlemmar vid behov.

Arbetsformer

- Referensgruppen utser själv ordförande och förste vice ordförande.
- Referensgruppen sammanträder fyra gånger per år.
- Referensgruppen utser själv en representant till Sverigefinska rådet.
- Ordföranden kan tillfråga förvaltningschef för berörd förvaltning eller bolag eller andra tjänstepersoner att delta i referensgruppens överläggning.
- Referensgruppen för anteckningar på sammanträden. Dessa tillgängliggörs på stadens tvåspråkiga webbsida. Ordföranden rapporterar muntligt på Sverigefinska rådets möten.
- Referensgruppen bestämmer mötesspråket. Tolkning ordnas vid behov.
- Referensgruppens ordförande har rätt till arvode för referensgruppens sammanträden enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad.

Göteborgs Stads ansvar

Göteborgs Stad ansvarar för den övergripande koordineringen och uppföljningen av arbetet med finskt förvaltningsområde inom Göteborgs Stad. Staden tar fram faktaunderlag, står för det administrativa kring samrådet och ansvarar för sekreterarservicen. Staden har en stödjande och konsultativ roll i Göteborgs Stads sverigefinska råd och i referensgrupperna.

N010G00320 Version: 2
Gällande from 2014-07-03
Handläggare: Klas Forsberg
Fastställare: Kommunfullmäktige

Reglemente för Göteborgs Stads HBTQ-råd

(H 2013:144, P 2013-10-10, § 15, Dnr 0950/12)

Göteborg Stads **HBTQ**-**råd** är kommunstyrelsens samrådsorgan med **hbtq**-Göteborg. Med **hbtq**-Göteborg avses personer i Göteborg som definierar sig som homosexuella, bisexuella, transpersoner och/eller queer. **Råd**ets syfte är att bidra till att säkerställa **hbtq**-personers mänskliga rättigheter, bl a genom att öka integreringen av ett **hbtq**-perspektiv i stadens verksamheter.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Arbetsuppgifter

Rådet ska utifrån ett normkritiskt perspektiv:

• bevaka frågor som påverkar livssituationen för **hbtq**-personer
• vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
• avge yttranden och vara kommunal remissinstans
• hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
• årligen anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller liknande
• samverka med stadens övriga **råd** och delta i regional samverkan kring **hbtq**-frågor
• arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 19 ledamöter. Inga ersättare ska utses. Samtliga ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:
• 6 ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen
• 13 ledamöter som representerar **hbtq**-Göteborg.

Ledamöter väljs för en period av fyra år, räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Förslag på ledamöter som representerar de politiska partierna i kommunstyrelsen, tas fram av partierna. Förslag på ledamöter som representerar **hbtq**-Göteborg ska, utifrån nedan angivna
kriterier, tas fram av stadsledningskontoret i samråd med **hbtq**-Göteborg och nomineras av stadsdirektören.

Hbtq-Göteborg består av en mångfald av aktörer – vilket bör återspeglas i **råd**et genom att sammansättningen av **hbtq**-ledamöter representerar såväl en variation av perspektiv, erfarenheter som organisationstillhörigheter/nätverk och andra kontaktytor.

Bland ledamöterna ska det finnas personer med erfarenhetskunskap av att leva som homosexuell, bisexuell och trans. **Hbtq**-ledamöterna ska tillsammans, i möjligaste mån, omfatta en mångfald utifrån:

- Kön

- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Sexuell läggning
- Könsidentitet eller uttryck
- Funktionalitet
- Ålder

Ledamöterna ska, oavsett hur hon, han eller hen identifierar sig, vara förtrogna med samtliga perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet **HBTQ**. Likaså med intersektionalitet **-** det vill säga hur olika maktordningar samspelar.

Arbetsformer

• Kommunstyrelsen utser ordförande i **råd**et medan **råd**et inom sig utser förste och andre
vice ordförande.
• **Råd**et ska sammanträda fyra gånger per år.
• Kallelse till sammanträde skickas ut minst en vecka före sammanträdesdagen och tillställes samtliga ledamöter.
• **Råd**et ansvarar för att en gång per år anordna ett öppet möte utifrån hearing-modell eller annan liknande form. En särskilt viktig målgrupp för denna öppna ”hearing” är enskilda personer inom **hbtq**-Göteborg som inte är organiserade i föreningar eller nätverk. Förslag inkomna från denna hearing ska kunna utgöra en grund för beslutsunderlag i staden.
• **Råd**et utser inom sig en arbetsgrupp som har till uppgift att bereda ärenden inför **råd**ets
sammanträden samt aktivt delta i förberedelsearbetet med det årliga öppna mötet utifrån hearing-modell.
• Det står **råd**et fritt att vid behov adjungera sakkunniga.
• **Råd**ets ordförande får kalla förvaltningschef/bolagschef för berörd förvaltning eller bolag, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i **råd**ets överläggning.
• För deltagande i sammanträde eller förrättning i **råd**ets angelägenheter uppbär **råd**ets ledamöter arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendepersoner i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvoden mm betalas av kommunstyrelsen.
• Stadsledningskontoret står för **råd**ets sekreterarservice och har som uppgift att administrativt/konsultativt stödja **råd**et.
• Stadens personalstrategiska funktion ska finnas representerad av tjänsteperson vid **råd**smötena, liksom en tjänsteperson från stadens strategiska antidiskrimineringsarbete.
• Protokoll från **råd**ens sammanträden ska sändas till stadsdelarna samt berörda förvaltningar och bolag. Det ska även göras tillgängligt för allmänheten på stadens hemsida.
• Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Ikraftträdande

Detta reglemente gäller från och med 1 september 2013.

Reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd

Inledande bestämmelse

§ 1 Ändringarna i detta reglemente gäller från 2019-09-01.

Ändringar i detta reglemente fastställs av kommunstyrelsen.

Syftet med rådet

§ 2 Göteborgs Stads Pensionärsråd är kommunstyrelsens samrådsorgan med pensionärsorganisationerna. Rådet ska bevaka olika samhällsinsatser som berör pensionärer som grupp. Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads Pensionärsråd

- bevaka frågor som påverkar livssituationen för pensionärer i Göteborg
- vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser
- föra fram önskemål till berörda huvudmän och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar
- avge yttranden och vara kommunal remissinstans
- arbeta omvärldsbevakande och analyserande
- samverka med stadsdelarnas pensionärsråd
- minst en gång per år anordna ett öppet möte. Särskilt viktiga målgrupper för detta öppna möte är äldre personer eller personer som har ett intresse för frågor som rör äldre i Göteborg och som inte behöver vara organiserade i föreningar eller organisationer. Synpunkter från det öppna mötet ska kunna beaktas i Stadens beslutsfattande. Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har i uppgift att planera rådets öppna möten

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av 15 ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning är följande:

- 5 ledamöter och 3 ersättare representerande de politiska partierna
- 10 ledamöter och 10 ersättare representerande pensionärsorganisationerna

- pensionärsorganisationerna nominerar ledamöter och ersättare till stadsledningskontoret för beredning inför kommunstyrelsebeslut
- representationen i rådet bestäms utifrån organisationens medlemsantal i Göteborg

Följande krav ställs på organisationer som kan komma i fråga för representation i Göteborgs Stads Pensionärsråd; Organisationen ska tillhöra ett riksförbund, bedriva intressepolitisk verksamhet samt ta emot alla pensionärer som önskar medlemskap.

Rådets arbetsformer

§ 5

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.
- Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
- Rådet utser inom sig arbetsutskott.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- Beslut om adjungering fattas av rådet.
- Rådet kan till sammanträde inbjuda företrädare för förvaltningar och nämnder.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter och ersättare rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden m.m. betalas av kommunstyrelsen.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice.
- Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till samtliga ledamöter och ersättare, stadsdelarnas pensionärsråd samt, efter rådets beslut, de myndigheter och organisationer som berörs av innehållet.

N010G00500 Version: 1
Gällande from 2017-02-23
Handläggare: Klas Forsberg
Fastställare: Kommunfullmäktige

Reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer

(H 2017 nr 26, P 2017-02-23 § 9, Dnr 0867/16)

Det kommunala ändamålet
Göteborgs Stads råd för den **nationella minoriteten romer** är kommunstyrelsens strategiska samrådsorgan med den romska **minoriteten** i Göteborg. Med **romer** avses här de personer som identifierar sig som tillhörande den **nationella minoriteten romer**. Utgångspunkten för rådet är alla människors lika värde och rättigheter med fokus på principen om icke-diskriminering och delaktighet. Rådets syfte är att bidra till att **minoriteten**s mänskliga rättigheter respekteras, skyddas, uppfylls och främjas i samma utsträckning som för övriga medborgare i staden.

Som nationell minoritet har **romer** ett särskilt skydd genom bland annat Europarådets ramkonvention om skydd för **nationella** minoriteter och lagen om **nationella** minoriteter och minoritetsspråk (2009:724). **Romer** i Sverige lever under sämre livsvillkor än genomsnittet på grund av antiziganism och diskriminering (SOU 2010:55). Som en förstärkning av arbetet för **minoriteten**s mänskliga rättigheter finns sedan 2012 en nationell strategi för romsk inkludering. I linje med strategin ska romsk delaktighet och medskapande vägleda stadens arbete.

Romer är inte en enhetlig grupp och kunskap om **minoriteten**s historia, kultur och olika perspektiv är en viktig förutsättning för att säkerställa alla **romer**s mänskliga rättigheter.

Rådets verksamhetsområde och uppgifter

Rådet ska med utgångspunkt i **romer**s rättigheter utifrån lagen om **nationella** minoriteter och strategin för romsk inkludering:

· vara forum för strategiskt samråd och agera som rådgivande instans för kommunen i strategiska frågor som berör den romska **minoriteten**.

· bevaka frågor som påverkar livssituationen för **romer**.

· avge yttranden och vara kommunal remissinstans.

· följa upp utvecklingen av handlingsplanen för **nationella** minoriteter och vid behov ta initiativ till revidering av handlingsplanen.

· framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar till berörda huvudmän inom staden.

· årligen anordna minst två öppna möten.
· agera omvärldsbevakande och analyserande.

· vara ett forum för ömsesidigt lärande.

· initiera dialog/samverkan med aktörer på regional och nationell nivå.

Rådet ska inte vara ett forum för operativa frågor.

Sammansättning

Göteborgs Stads råd för den **nationella minoriteten romer** är sammansatt enligt följande:

· 1 ledamot från respektive parti som är representerat i kommunstyrelsen.
· 10 ledamöter för den romska **minoriteten**, (2 ledamöter/undergrupp av finska **romer**, nyanlända **romer**, resanderomer, svenska **romer** och utomnordiska **romer**).
· 3 ersättare för de ordinarie romska ledamöterna (1 ersättare för resandegruppen och 2 ersättare för de övriga grupperna).

Ledamöter väljs för en period av fyra år, räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Förslag på ledamöter som representerar de politiska partierna tas fram av kommunstyrelsen. Förslag på ledamöter som representerar den romska **minoriteten** tas fram av **minoriteten**. Sammansättningen ska bidra till att **minoriteten**s olika perspektiv speglas. Ersättare saknar närvarorätt när ordinarie ledamöter närvarar. Kommunstyrelsen fattar beslut om föreslagna ledamöter.

Arbetsformer

· Rådet ska ha ett delat ordförandeskap. En ordförande utses av kommunstyrelsen och en ordförande utses av rådets minoritetsrepresentanter. Ordförandena fördelar arbetsuppgifter och ansvarsområden mellan sig.

· Rådet ska sammanträda minst fyra gånger per år.

· Kallelse till sammanträde skickas ut senast en vecka före sammanträdesdagen.

· Rådet utser inom sig en arbetsgrupp som har i uppgift att bereda ärenden till rådets sammanträden och att delta i förberedelser inför rådets öppna möten.

· För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter och ersättare rätt till arvode enligt de grunder som gäller för kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad.

· Rådets ordförande får kalla förvaltnings- eller bolagschef, eller den tjänsteperson denne utser, att delta i rådets överläggning.

· Stadsledningskontorets roll är stödjande och konsultativ och ansvarar för sekreterarfunktionen.

· Tjänsteperson från konsument- och medborgarservice/verksamheten för romskt informations- och kunskapscenter, har rätt att närvara vid rådets sammanträden.

· Rådet kan vid behov adjungera sakkunniga och initiera utredningar.

· Rådet kan vid behov besluta om att inrätta tillfälliga arbetsgrupper inom rådet

och att arbetet för de som ingår i gruppen ska arvoderas i enlighet med de grunder som gäller för sammanträden.

· Rådet kan föreslå ändringar i reglementet men beslut om ändringar fastställs av kommunfullmäktige.

· Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till stadsdelarna samt berörda förvaltningar och bolag. Protokoll ska i lämplig form även göras tillgängligt för allmänheten på stadens hemsida.

N010G00260 Version: 1

Gällande from 2010-09-09

Handläggare: Louise Odengard

Fastställare: Kommunfullmäktige

Reglemente för Göteborgs Stads Råd för Funktionshinderfrågor GRF

(P 2010-09-09, § 17, KF Handling 2010 nr 125)

Reglemente för Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor GRF

fastställda av kommunstyrelsen 2010-08-18 att gälla fr o m 2011-01-01

Göteborgs stads Råd för Funktionshinderfrågor är kommunstyrelsens samrådsorgan med intresseorganisationer inom funktionshinderområdet. Rådet ska arbeta för att tillförsäkra personer med funktionsnedsättning i Göteborg delaktighet och jämlikhet i enlighet med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Rådet ska till kommunstyrelsen årligen avge en rapport med redovisning och utvärdering av rådets arbete. Rådet behandlar inte ärenden som avser enskilda personer.

Uppgifter

Det ankommer på GRF att med utgångspunkt från göteborgarens behov:

bevaka frågor som påverkar livssituationen för personer med funktionsnedsättning

vara forum för samråd i pågående planeringsprocesser

avge yttranden och vara kommunal remissinstans

hos berörda huvudmän framföra önskemål och ta initiativ till utvecklingsinsatser och förbättringar

ansvara för introduktionsutbildning för ledamöter och ersättare i stadens råd för funktionshinderfrågor

samverka med nämndanknutna råd och delta i regional samverkan kring funktionshinderfrågor

arbeta omvärldsbevakande och analyserande

Sammansättning

Rådet ska bestå av 13 ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning är följande:

5 ledamöter och 5 ersättare representerande de politiska partierna,

8 ledamöter och 8 ersättare representerande intresseorganisationerna inom funktionshinderområdet så att rådet sammantaget omfattar erfarenhetskunskap av svårigheter att;

- röra sig

- höra

- se

- bearbeta, tolka och/eller förmedla information

- tåla vissa ämnen

Organisationerna fastställer gemensamt tjänstgöringsordning för ersättare.

Ledamöter väljs för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter det då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Arbetsformer

Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet medan rådet inom sig utser förste och andre vice ordförande.

Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.

Beslut om adjungering fattas av rådet.

Rådets ordförande kan kalla förvaltningschef för berörd förvaltning, eller den tjänsteman denne utser, att delta i rådets överläggning.

För deltagande i sammanträde eller förrättning i rådets angelägenheter äger rådets ledamöter och ersättare uppbära arvode enligt de grunder som gäller för ersättningar till kommunala förtroendemän i Göteborgs kommun. Kostnaden för arvoden m m bestrids av kommunstyrelsen.

Rådets sekreterarservice ombesörjes genom stadskansliet.

Protokoll från rådets sammanträden ska sändas till nämndernas råd samt samrådsgruppen för fysisk tillgänglighet.

Ändringar i dessa regler fastställs av kommunstyrelsen.

Reglemente för Göteborgs Stads råd för funktionsrätt

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den xx

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads råd för funktionsrätt är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer personer med funktionsnedsättnings mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning i staden.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationella överenskommelser, författningar och styrande dokument:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Diskrimineringslagen
- Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads råd för funktionsrätt:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normalt för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.

- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för personer med funktionsnedsättning.
- Särskilt främja möjligheten till inflytande för barn och unga som berörs av funktionsrättsfrågor.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör personer med funktionsnedsättning.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Särskild uppgift

- Delta i utvärdering och eventuell revidering av Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning.

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av xx ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska i så stor utsträckning som möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- xx ledamöter (och xx ersättare) representerande de politiska partierna.
- xx ledamöter representerande de intressepolitiska funktionsrättsorganisationerna i Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:
  Förslag på ledamöter som är väl förtrogna med samtliga perspektiv inom området lämnas av föreningar verksamma i Göteborg som representerar personer med funktionsnedsättning. Föreningarna ska bedriva intressepolitisk verksamhet och uppfylla de grundläggande kriterierna enligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Rådet ska sammantaget ha kunskap om livsvillkor för personer med svårigheter att:
  röra sig, höra, se, tåla vissa ämnen samt bearbeta, tolka och/eller förmedla information.

Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner.

Rådets arbetsformer

§ 5

- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.
- Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
- Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt tre ledamöter från civilsamhället.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.
- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.
- Rådets ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.
- Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden betalas av kommunstyrelsen.
- Stadsledningskontoret står för rådets sekreterarservice.
- Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.
- Hantera administrationen kring rådets arbete.

Reglemente för Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den xx

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads råd för den sverigefinska nationella minoriteten är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer den sverigefinska nationella minoritetens mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för den sverigefinska nationella minoriteten i staden.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationella överenskommelser, författningar och styrande dokument:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Språklagen
- Diskrimineringslagen
- Förordningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Göteborgs Stads plan för arbetet med finskt förvaltningsområde
- Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normalt för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.
- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för den sverigefinska minoriteten.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för den sverigefinska minoriteten.
- Särskilt främja möjligheten till inflytande och samråd för barn och unga som tillhör den sverigefinska minoriteten.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör den sverigefinska minoriteten.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Särskilda uppgifter

- Tillsammans med staden kartlägga behov av åtgärder till stöd för användning av finska språket.
- Följa utvecklingen av Göteborgs Stads plan för arbetet med finskt förvaltningsområde.

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av xx ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- xx ledamöter (och xx ersättare) representerande de politiska partierna.
- xx ledamöter representerande den sverigefinska nationella minoriteten i Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:
  Förslag på ledamöter lämnas av den sverigefinska nationella minoriteten i Göteborg.

Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner.

Rådets arbetsformer

§ 5

- Kommunstyrelsen utser förtroendevald ordförande i rådet.
- Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
- Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt tre ledamöter från civilsamhället.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.
- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.
- Rådets ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.
- Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden betalas av kommunstyrelsen.
- Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.
- Hantera administrationen kring rådets arbete.

Reglemente för Göteborgs Stads HBTQI-råd

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den xx

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads HBTQI-råd är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer hbtqi-personers mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för hbtqi-personer i staden.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationella överenskommelser, författningar och styrande dokument:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Diskrimineringslagen
- Nationell handlingsplan för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter.
- Göteborgs stads plan för att förbättra hbtq-personers livsvillkor.

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads HBTQI-råd:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normal för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.
- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för hbtqi-personer.

- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för hbtqi-personer.
- Särskilt främja möjligheten till inflytande för barn och unga som berörs av hbtqi-frågor.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör hbtqi-personer.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av xx ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- xx ledamöter (och xx ersättare) representerande de politiska partierna.
- xx ledamöter representerande hbtqi-Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:
  Förslag på ledamöter tas fram av hbtqi-Göteborg i samverkan med stadsledningskontoret. Ledamöterna ska vara väl förtrogna med de olika perspektiv som ryms inom samlingsbegreppet hbtqi. De ledamöter som nomineras ska omfatta en mångfald utifrån kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller uttryck, funktionalitet och ålder.

  Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner.

Rådets arbetsformer

§ 5
- Kommunstyrelsen utser förtroendevald ordförande i rådet.
- Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
- Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets

ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt tre ledamöter från civilsamhället.

- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.
- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.
- Rådets ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.
- Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden betalas av kommunstyrelsen.
- Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.
- Hantera administrationen kring rådets arbete.

Reglemente för Göteborgs Stads pensionärsråd

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den xx

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads pensionärsråd är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer äldre personers mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för äldre i staden genom att bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationell överenskommelse och författning:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Diskrimineringslagen

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads pensionärsråd:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normal för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.
- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för äldre.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för äldre.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.

- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör äldre.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av xx ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- xx ledamöter (och xx ersättare) representerande de politiska partierna.
- xx ledamöter representerande de intressepolitiska organisationerna för pensionärer i Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:
  Förslag på ledamöter lämnas av föreningar verksamma i Göteborg som representerar pensionärer. Föreningarna ska bedriva intressepolitisk verksamhet och uppfylla de grundläggande kriterierna enligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället.

Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner.

Rådets arbetsformer

§ 5
- Kommunstyrelsen utser ordförande i rådet.
- Rådet utser inom sig förste och andre vice ordförande.
- Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt tre ledamöter från civilsamhället.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordföranden.
- Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.
- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.
- Rådets ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.

- Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden betalas av kommunstyrelsen.
- Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.
- Hantera administrationen kring rådets arbete.

Reglemente för Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer

Inledande bestämmelse

§ 1 Detta reglemente träder i kraft den xx

Ändringar i reglementet fastställs av kommunstyrelsen.

Genom reglementet har kommunstyrelsen utfärdat bestämmelser om rådets verksamhet och arbetsformer. Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer är ett råd till kommunstyrelsen. Rådet ska utföra sina uppgifter utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot diskriminering.

Syftet med rådet

§ 2 Rådet ska bidra till att staden säkerställer den nationella minoriteten romers mänskliga rättigheter. Rådet ska vara ett forum för ömsesidigt lärande och syftar till att stärka det politiska ansvaret i frågor som påverkar livsvillkoren för romer i staden.

Rådets arbete utgår i huvudsak från följande internationella överenskommelser, författningar och styrande dokument:

- Förenta nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna
- Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter
- Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter
- Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Språklagen
- Diskrimineringslagen
- Den nationella strategin för romsk inkludering
- Förordningen om nationella minoriteter och minoritetsspråk
- Göteborgs Stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor

Rådet behandlar inte ärenden som avser enskild person.

Rådets uppgifter

§ 3 I sin verksamhet ska Göteborgs Stads råd för den nationella minoriteten romer:

- Kritiskt granska föreställningar om det som uppfattas som normalt för att identifiera behov och förutsättningar som rör målgruppen.
- Vara forum för samråd i planeringsprocesser.
- Bidra med erfarenhetskunskap i den kommunala beslutsprocessen.
- Bevaka frågor som påverkar livsvillkoren för den nationella minoriteten romer.
- Vara remissinstans för ärenden som påverkar livsvillkoren för den nationella minoriteten romer
- Särskilt främja möjligheten till inflytande för barn och unga som tillhör den nationella minoriteten romer.
- Uppmärksamma kommunstyrelsen, nämnder och styrelser på önskvärd eller ogynnsam utveckling och ta initiativ till utveckling och förbättringar.
- Arbeta omvärldsbevakande och analyserande.
- Minst en gång om året anordna ett öppet möte för allmänheten.
- Samverka med stadens övriga råd och i förekommande fall delta i regional och nationell samverkan kring frågor som rör den nationella minoriteten romer.
- Årligen lämna verksamhetsrapport till kommunstyrelsen.

Särskilda uppgifter

- Följa utvecklingen av Göteborgs stads plan för arbetet med nationella minoritetsfrågor.

Rådets sammansättning

§ 4 Rådet består av xx ledamöter. Ledamöterna utses av kommunstyrelsen för en period av fyra år räknat från den 1 januari året efter då allmänna val av kommunfullmäktige ägt rum.

Rådets sammansättning ska så långt det är möjligt representera olika perspektiv och livsvillkor inom målgruppen.

- xx ledamöter (och xx ersättare) representerande de politiska partierna.
- xx ledamöter representerande den nationella minoriteten romer i Göteborg.
- Nomineringsförfarande för civilsamhällets representanter:
  Förslag på ledamöter lämnas av den nationella minoriteten romer i Göteborg. Representationen ska utgöras av minst två ledamöter vardera för undergrupperna finska romer, nyanlända romer, resanderomer, svenska romer samt utomnordiska romer.

Kommunstyrelsen bereder nomineringarna så att de sammantaget motsvarar reglementets intentioner.

Rådets arbetsformer

§ 5

- Rådet har delat ordförandeskap.
- Kommunstyrelsen utser en förtroendevald ordförande i rådet.
- En ordförande som representerar den nationella minoriteten romer utses av minoritetens ledamöter.
- Ordförandena fördelar själva ansvar och arbetsuppgifter mellan sig.
- Rådet utser inom sig en beredningsgrupp med uppgift att bereda ärenden inför sammanträden samt att delta i planeringen av öppna möten. Rådets två ordförande leder beredningsgruppen som därutöver bör utgöras av ytterligare en politisk ledamot samt två ledamöter från civilsamhället.
- Rådet sammanträder på eget initiativ och efter kallelse av ordförande.
- Rådets ordförande beslutar om adjungeringar till rådets sammanträden.
- Rådets ordförande kan bjuda in förvaltnings- eller bolagsledning att delta i rådets sammanträde.
- Rådets förtroendevalda ordförande har det yttersta ansvaret för att rådets ställningstaganden kommer kommunstyrelsen tillhanda.
- Rådet ska kunna sammanträda minst sex gånger per år.
- Kallelse med föredragningslista ska vara utsänd senast en vecka innan sammanträdesdagen.
- För deltagande i sammanträde har rådets ledamöter rätt till arvode enligt de grunder som gäller för ersättning till kommunala förtroendevalda i Göteborgs Stad. Kostnaden för arvoden betalas av kommunstyrelsen.
- Sammanträden protokollförs i stadens mall samt publiceras på stadens hemsida.

Samordning och stöd

§ 6 Stadsledningskontoret ansvarar för stöd till och samordning av rådet genom att:

- Ha en stödjande och konsultativ roll.
- Bistå med sakkunskap.
- Skapa förutsättningar för dialog inom rådet och för rådets dialog med stadens representanter och externa aktörer.
- Värna civilsamhällets oberoende roll som röstbärare.

- Hantera administrationen kring rådets arbete.